

SJÓMANNADAGSBLAÐ GRINDAVÍKUR 1998

**Grindvíkingar! Róið á heimamið.
Verslið við ykkar eigin Sparisjóð.**

**Sendum
sjómönum,
fiskvinnslufólki
og öðrum
Grindvíkingum
hamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

**SPARISJÓDURINN
Í KEFLAVÍK
GRINDAVÍKURÚTIBÚ**
Víkurbraut 62, Grindavík, sími 426-9000, fax 426-8811

Afgreiðslutími:
Mánudaga-föstudaga
kl. 9:15 - 12:15 & 12:45 - 16:00.

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn*

Opið frá 10-12 og 14-16
alla virka daga
Sími: 426-7150 • Fax: 426-7151

SJÓVÁ ALMENNAR
Víkurbraut 46, Grindavík

Ritstjóra spjall

Ágætu lesendur:

Að þessu sinni er Sjómannadagsblað Grindavíkur gefið út í tíunda sinn.

Í upphafi höfðu menn enga trú á að hægt væri að gefa út sjómannadagsblað hér í Grindavík, vegna þess hve Sjómannafélagið væri lítið. En stórhuga stjórnendur á þeim tíma unnu heimavinnuna sína vel og undirbjuggu farveginn. Án slíkrar undirbúningsvinnu væruum við ekki að gefa blaðið út í tíunda sinn.

Aðalvinnan að útgáfunni var unnin af Kjartani Kristófersyni fyrrum formanni félagsins ásamt Borgþóri Baldurssyni og Ölver Skúlasyni með aðstoð Hinrikss Bergssonar gjaldkera, sem tók svo að sér að ritstýra blaðinu eftir fyrsta árið, með góðum árangri.

Á þessum tímamótum er mér efst í huga þakklieti til greinahöfunda og myndasmiða sem alltaf hafa staðið sig með prýði. En án þess að á nokkum annan sé hallað held ég að starfsmaður á skrifstofu félagsins eigi staerstan þátt í velgengni blaðsins. Því með ótrúlegri þrautseigju og hágaða jafnaðargeði hefur henni tekist að halda auglýsingum í formi og haldið um alla enda til loka prentunar hvers blaðs. Þorbjörg Halldórsdóttir á þakkar skildar fyrir vöxt og viðgang blaðsins, án hennar vinnu væri það ekki svipur hjá sjón.

Sjómannadagsráð er útgefandi blaðsins og hefur alltaf hvatt ritstjóra til dáða. Einn er þó formaðurinn sem öðrum fremur hefur gert það, hann heitir Hermann Magnús Sigurðsson og fær ég honum bestu þakkar fyrir.

Að síðustu vil ég þakka það traust sem mér hefur verið sýnt með því að lofa mér að ritstýra Sjómannadagsblaði Grindavíkur undanfarin ár.

Að lokum óska ég sjómönum um land allt til hamingju með daginn.

Pétur Vilbergsson ritstjóri.

Skrifstofa S.V.G.

Hafnargötu 9, sími 426-8400, fax 42-8405
Skrifstofan er opin alla virka daga frá 13-16.
Starfsmaður: Þorbjörg Halldórsdóttir.

Sjómannadagsblað Grindavíkur 10. árg 7. júní 1998

Útgefandi:

Sjómannadagsráð Grindavíkur
Hermann M. Sigurðsson, formaður
Reynir Sigurðsson, Gunnar Jóhannesson,
Lúðvík Baldursson, Halldór Einarsson,
Sigursteinn Smári Karlsson

EFNISYFIRLIT

Hugleitt á sjómannadegi	6-7
Séra Jóna Kristín Þorvaldsdóttir.....	
Upphaf botnvörpuveiða	9-16
Pórður Árelíusson.....	
Ávarp	18-19
Sævars Gunnarsson.....	
Sjómannadagurinn 1997	21-22
Í máli og myndum.....	
Svipmyndir	24-25
Frá gamalli tíð.....	
Ávarp	26-27
Péturs Pálssonar útgerðarmanns.....	
Grindavíkurhöfn	29
Jón Gunnar Stefánsson.....	
Vinurinn frá Vík	30-33
Sigurpáll Einarsson.....	
Kunn fiskimið fyrir landi Grindavíkur	34-35
Loftur Jónsson	
M/b Stella	40-42
Ólafur Rúnar Þorvarðarson	
Vertíðarspjall	44-47
Grétar Sigurðsson	
Fiskveiðar við Afriku	48-51
Órn Traustason	
Róður í apríl 1926	52-54
Tómas Þorvaldsson	
Við vorum að berjast fyrir réttlætinu	
Viðtal við formann Sjómannasambands Íslands ...	56-60

Ritstjóri: Pétur Vilbergsson
Ábyrgðarmaður: Sævar Gunnarsson
Prentun: Stapaprent
Forsíðumynd: Löndun úr Kóp GK 175.
Ljósm. Hinrik Bergsson.
Verð í lausasölu kr. 500,-

NÝ ÍSÖLD ER HAFIN !

**"Fljótandi ísþykkni frá Brontec er ein mesta bytting
siðustu áratugi í kælingu matvæla !,"**

Liquid Ice Generation System

Brontec ehf. • Skútahrauni 2 • 220 Hafnarfjörður • Sími 555 6444

Raytheon Electronics
Anchors
Standard Radio
Autobahn
Apexia

Leica

MARPOR

KAIJO

KELVIN HUGHES

SODENA

SAGEM

IDE

Cetek

GARMIN

Nobeltec

CAN

PINPOINT

CSI

AMPELON

R. SIGMUNDSSON

**Við erum flutt í nýtt húsnæði
athugið ný símanúmer
þjónustudeild bein lína 520 0010**

Fiskislóð 84 • Posthólf 828 • 121 Reykjavík • Sími: 520 0000 • Fax: 520 0020

Um borð i togara

Mér finns myndin aði sposk sem efst er gumum fréttu Ég vil að karlinn fari í þorsk og haetti að slóra þetta

Lúðan grá er ekki frið slepjug manns í hendi hún er eins og hveitiklið sem ég oftast hendi

Slepjuleg og ári háli grá og bínsa guggin gæti verið hún hafi sál svona líkt og skugginn.

P.V.

**Um leið og við þökkum samstarfið sendum við sjómönnum,
fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum fieilla- og
hamingjuóskir á sjómannadaginn**

Sjómannana- og Vélstjórafélag Grindavíkur og Sjómannadagsráð

Hugleitt á Sjómannadegi

„Honum sem í oss verkar með krafti sínum og megnar að gjöra langt fram yfir allt það sem vér biðjum eða skynjum, honum sé dýrð“
(Páll postuli, Efes.3,20-21)

„Kristnir menn eru þrenns konar: Peir sem líkjast árabátnum, seglbátnum og vélbátnum.

Peir sem líkjast árabátnum eru mannlegir, ráða ferðinni sjálfrir og reyna að komast áfram af eigin kröftum. En þar sem kraftarnir eru takmarkaðir verða framfarimar líka takmarkaðar.

Peir sem líkjast seglbátnum eru háðir vindinum. Það eru þeir sem hreyfast eftir ytri aðstæðum, eru örðum háðir. Ef þeir hafa byr í seglin og fólk uppörvar þá og heiðrar miðar þeim áfram. Ef enginn ýttir á nema þeir staðar. Það er lítið á slíkum mönnum að byggja. Þá eru það þeir sem eru eins og vélbáturinn, peir sem hafa kraftinn innanborðs. Peir halda áfram hvort sem byr er hagstæður eða ekki. Peir eru ekki háðir sjálfum sér eingöngu, ekki heldur aðstæðunum heldur Kristi.“ (Stanley Jones).

Sérhver manneskja sem hefur heyrt um Krist og tekið orð hans til sín í trú, á að hafa kraft hans hið innri til

Hugvekja

Séra
Jóna Kristín
Þorvaldsdóttir

að takast á við lífið og aðstæður þess, hverjar svo sem þær kunna að vera.

Kristur vill vera kraftur þinn og minn jafnt í mótbry sem meðvindi. Hann bar eitt sinn byrðar okkar allra og hann vill bera þær daglega. Þess vegna gerir máttur hans okkur hæf til að mæta lífinu í hverri mynd sem það birtist.

Það er einmitt þetta sem kristniboðinn Stanley Jones og Postulinn Páll eru að benda á í orðum sínum hér á undan.

Sá Guð sem lætur nýtt líf spretta fram úr kaldri moldinni á hverju nýju vori og sumri, gefur og okkur mannfólkini kraft sinn. Þessi kraftur starfar að mestu eins og haegur andvari. Honum fylgir öruggi, friður, sátt og kærleikur. Bæði þér og mér er nauðsynlegt að finna einmitt þetta fernt í lífi okkar. Það gerist þegar við leggjum á djúp lífsins eftir Drottins orði.

Leysum því alltaf landfestar þær sem halda okkur frá krafti Krists og leggjum út í lífsstrauminn í fullu trausti á mátt hans til að knýja okkur áfram hvort sem byr er okkur hagstæður eða ekki og hvernig sem öldur lífsins leika um okkur.

Þá er fyrir hendi krafturinn hið

Ljós. Hinrik Bergsson

Ljós. Hinrik Bergsson

innra til að mæta hverjum degi, með öllu sem hann færir okkur, hvort heldur er á sjó eða í landi.

Söfnumst saman, sem fyrr, á hátiðarstund í kirkjuskipinu, færum Drottni þakki fyrir kraft hans og handleiðslu og biðjum hann fyrir sjófarendum, fyrr og nú, lífs og liðnum.

Megi sjómannadagurinn í ár og framtíð sjóksóknar og útgerðar einkennast af því góða sem fylgir krafti Krists, öruggi, friði, sátt og kærleika.

Gleðilegan sjómannadag.
Jóna Kristín Þorvaldsdóttir.

Ljós. Hinrik Bergsson

Ljós. Hinrik Bergsson

Við leggjum aflann upp í heimahöfn

- og meira til

Landsbankinn hefur þá reglu að sparifé heimamanna í hverju útibúi er ekki flutt „suður“. Þvert á móti - útlán eru mun hærri en innlán á landsbyggðinni.

Við störfum við hlið viðskiptavina okkar um land allt. **60% - 70%** allra lána frá bónkum og sparisjóðum til sjávarútvegs koma frá Landsbankanum - það undirstrikar mikilvægi Landsbanka Íslands fyrir íslenskan sjávarútveg.

**Landsbanki
Íslands**

Í forystu til framtíðar

Aflvaki til uppbryggingar atvinnulífs um land allt

Fax: 426-8176
Sími: 426-8755

Útgerð
Sighvatur GK-57
Hrungnir GK-50
Freyr GK-157
Fjölnir GK-7
Sævík GK-257

Forstj.: Páll H. Pálsson
Framkv.stj.: Pétur H. Pálsson

VÍSIR HF.
HAFNARGÖTU 16

**Sendum sjómönnum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn**

Upphaf botnvörpuveiða

- og þróun botnvörpunnar

Höfundur Þórður Áreliusson

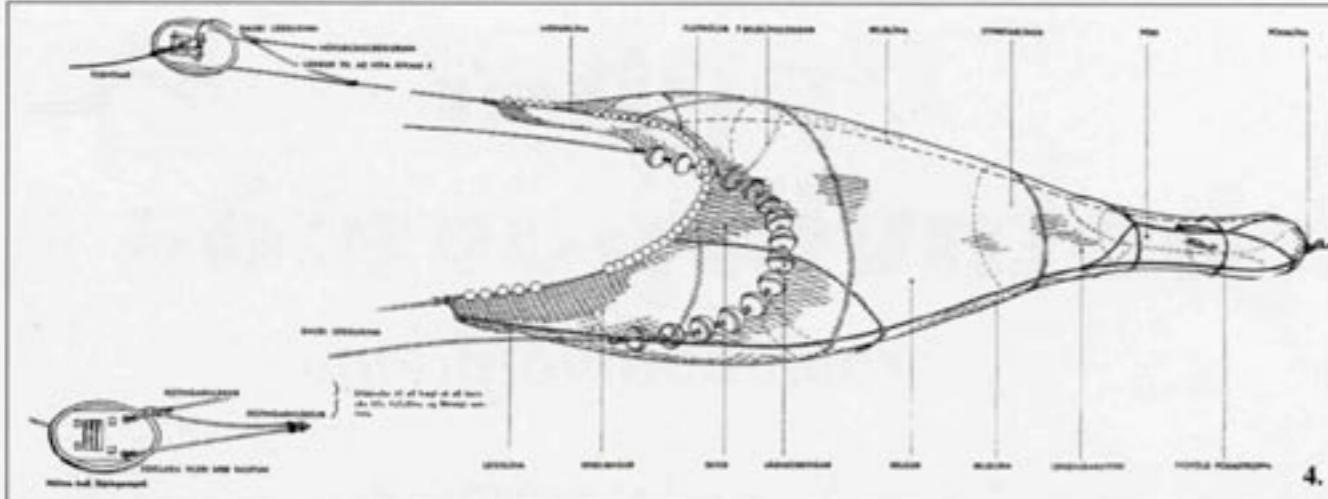
Árið 1891 hófu Englingar að senda togara á Íslandsmeð til botnvörpuveiða. Talið er þó að lítillega hafi þetta verið reynt árið 1889 en þá reyndi línuveiðari sem hér var veiðar með bómutterlli. Togaraútgerð var fyrst reynd frá Íslandi árið 1899 er Englingurinn Pike Ward gerði út Norðursjávartigarann Utopiu. Togarinn fór sína fyrstu veiðiferð 27. apríl það sama ár frá Hafnarfirði og lagði þar upp aflann. Endalok þeirrar útgerðar voru

kennd drykkfelldum vélstjórum. Fyrsta togaraútgerðin sem eingöngu var í eigu Íslendinga var útgerð togarans Thor sem keyptur var til Patreksfjarðar þetta sama ár. Góð reynsla fékkst af útgerð togarans Coot frá Hafnarfirði sem kom þangað árið 1905, en árið 1907 hófst íslensk togaraútgerð af alvöru. Það ár voru þrír togarar keyptir til Reykjavíkur. Fyrri tilraunir til togaraútgerðar mistókust af ýmsum ástæðum, einkum vegna van-

þekkingar og hafnleysis. Togaraútgerðin olli atvinnubytingu á Íslandi. Fólkid flyktist úr ofsetnum sveitum og fékk vinnu við fiskinn og þá þjónustu sem þessi útgerð skapaði. Vardandi samskipti okkar við Englinginga hefur hingað til mest verið sagt frá og skrifdað um yfirlang þeirra í íslenskri landhelgi, sem fór skiljanlega fyrir brjóstið á mönnum, en minna hefur verið fjallað um önnur og ánægjulegri samskipti Íslendinga og enskra togara-

Peir eru að taka trollið á Garðari.
Ljós. Guðbjartur Ásgeirsson.

Troll eins og er notað í dag með hlerum og gröndurum.

manna og þeirri þekkingu og þá reynslu sem þeir miðluðu til íslenskra sjómanna Fjölmargir Íslendingar fengu á upphafsárum togaraútgerðarinnar í Englandi pláss á enskum togurum og öfлуðu sér þannig þeirrar mikilsverðu kunnáttu og reynslu sem til þurfti, til að Íslendingar gætu farið að gera togará út á eigin spýtur. Margir Íslendingar sem réðust á enska togara urðu þekktir togaraskipstjórar og útgerðarmenn í Englandi og settust þar að fyrir líftið.

Í þessari grein langar mig til að segja litillega frá upphafi togaraútgerðar í Englandi og hvernig varpan þróadist á fyrstu árunum. Mér er þó ljóst að þarna er um svo yfirgrípsmikið efni að næða að betur fari í síðum heillar bókar og væri óskandi að einhver góður rithöfundur tæki sig til og skrifandi bók um þessa atvinnusögu, fróðlega og skemmtilega.

Á 19. öld byggðist útgerð á Suður-Englandi upp á því að flytja afla fiskiskipana á markað í London. Í fiskibæj-

unum Brixham og Ramsgate voru duglegir útgerðarmenn, sem héldu úti segluskútum til veiða með bómumrolli og seldu afla sinn á Billingsgate markaðinum í London. Veiðar fyrir þennan markað fóru að mestu fram út af ströndum Suður-Englands og var aðalaflinn sólkoli, sem til þessa dags hefur verið allra fiskegunda verðmætust.

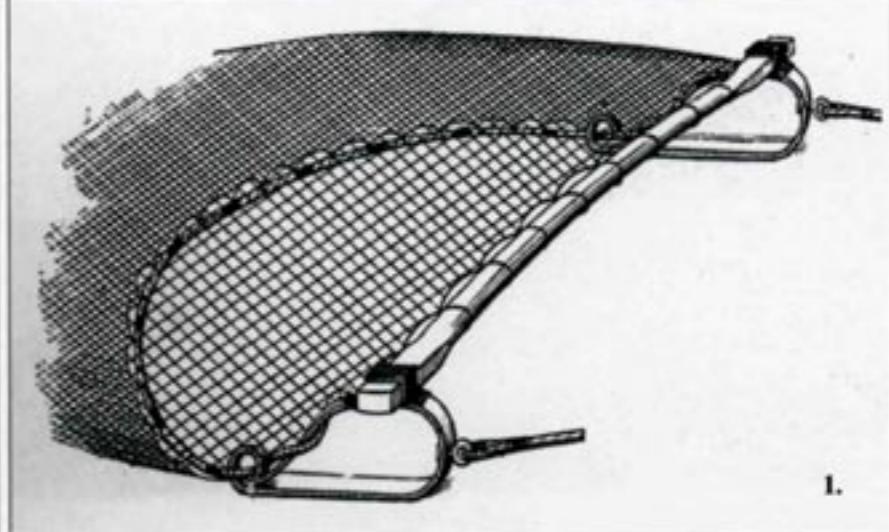
Svo var það árið 1845 að seglakúttir (smacks eins og Englingar kölluðu þá) var að draga vörpu sína en gat ekki híft vegna ofveðurs, sem hrakti hann norður eftir Norðursjó. Þegar veðrinu loksns slotaði þannig að þeir gætu híft upp trollið, var í slitnum af hengilrifnu trollinu ánetjaður sólkoli. Pannig fundust auðugustu kolamið á suðvesturhorni Doggerbanka í Norðursjó, skammt út af Humberfljóti, það liggur í mjórrí rennu og er þar silkibotn. Miðið fékk nafnið Silver Pit (Silfurnáma). Þetta varð til þess að útgerðarmenn frá

Brixham og Ramsgate fluttu sig norður eftir. Til að byrja með tóku þeir sér tímabundna búsetu í Hull frá því í byrj-

Fiskikútturum var haldið til veiða 5 til 12 vikur í senn. Áhafnir þeirra réru með afla sinn yfir í flutningabátana, sem tóku á móti afla daglega ef veður leyfði. Aflinn var ísaður þar um bord, en ísinn sóttu flutningaskipin inn á norska firði, þar sem starfræktar voru

isverksmiðjur sem möluðu klaka sem tekinn var af tjörnum allt fram til ársins 1920. Einnig var algeng sú aðferð að geyma kolann lifandi um bord í veiðiskipum, en þá var misjafnlega stór hluti lestanna aðfjilaður með vatnsheldu skilrúmi, og voru göt á byrðingnum út frá kjalsfðunni svo að allt var sjór í hinu aðfjilaða rúmi, sem kallaður var dammur. Kolinn var láttinn lifandi í damminn og þegar í land kom var hann yfirleitt háfaður upp úr damminum og settur í stóra kassa, sem á voru göt. Kössunum var síðan lagt fyrir akkeri, og þarna lifði kolinn uns hann var fluttur á markað. Danir munu hafa verið upphafsmenn að þessari geymsluáðferð.

A fiskikúttunum voru yfirleitt 5 menn, skipstjóri, tveir stýrimenn og tveir hásetar. Aðbúnaður var vondur og þraelavinna við að hífia og slaka trolli, gera að afla og aka seglum eftir vind, oft við haettulegar og erfðar aðstæður. Fæðið var einhæft og allur munadur sparaður, lítið annað að borda en fiskur og kartöflur. Margir skipstjórár voru þekktir af hrottakap og algengt að menn væru hyddir fyrir hinar minnstu yfirsjónir. Ölvun um bord í fiskikúttunum var algeng, því hollessk skip lögðu stund á það, að sigla um miðin til að selja sjómónum áfengi. Eftir réttarhöld sem fóru fram yfir skipstjóranum Ottó Brand á seglatogaranum Rising Sun voru sett lög um læknisaðstoð og réttindi sjómanna á fiskikúttum. Ottó þessi var frægur skipstjóri og við hann voru kenndir toghlerar, sem hann mun eiga heiðurinn af að finna upp. Hann var ofstopamaður og hélt ströngum aga á skips höfn sinni. Sagt er að hann hafi refs að háseta sínum fyrir óhlýðni með því að benda honum í trollið og slaka honum út með því, svo hann drukknadi. Fyrir þetta var Ottó daemdur til hengingar. Ýmsar sögur eru til af hörku skipstjóra við undirmenn sína og sumar

Opið á bjálkavörpu.

nokkuð spaugilegar. Frásogn er til um að unglingsi væri refs að fyrir bruði með smjör, er hann smurði kexköku þeim megin sem götin voru á og þá er til saga um skipstjóra sem skipaði kokknunum að flauta stöðugt svo að til heyrdist, því hann var svo hræddur um að hann stæli rúsínum meðan hann var að elda.

Kúttarnir voru úti í öllum veðrum og mannskaðar því tóðir, skip týndust og menn fóru fyrir bord. Mest var manntjónið í miklu óveðri sem gekk yfir Norðursjó í mars 1883 þegar fórust 47 skip með 260 mönnum.

Til að koma seglatogurunum á veiðar, voru þeir dregnir niður fljótin, og ef til þurfti út á miðin af gufudráttarbáta um sem drifnir voru með hjólaspöldum.

Nogar var til af þessum dráttarbátaum því að á þessum árum fjölgangi vélknúnum flutningaskipum, sem ekki voru eins háð dráttarbátaum og segluskúturnar. Árið 1877 var farið að nota hjóladráttarbáta bæði til að draga seglatogarana með vörpuna aftan í og til að draga botnvörpuna sjálfs. Þeir voru því fyrstu gufutogararnir.

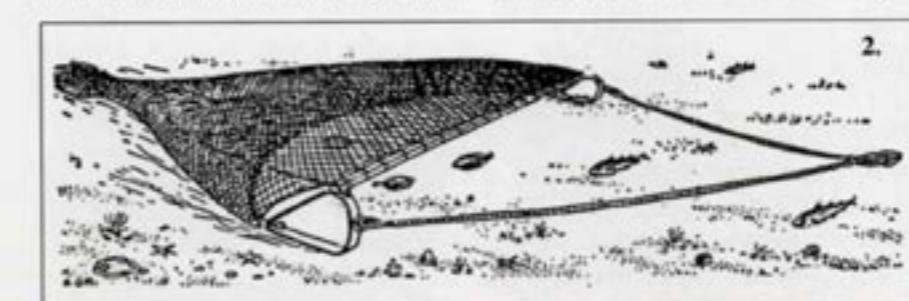
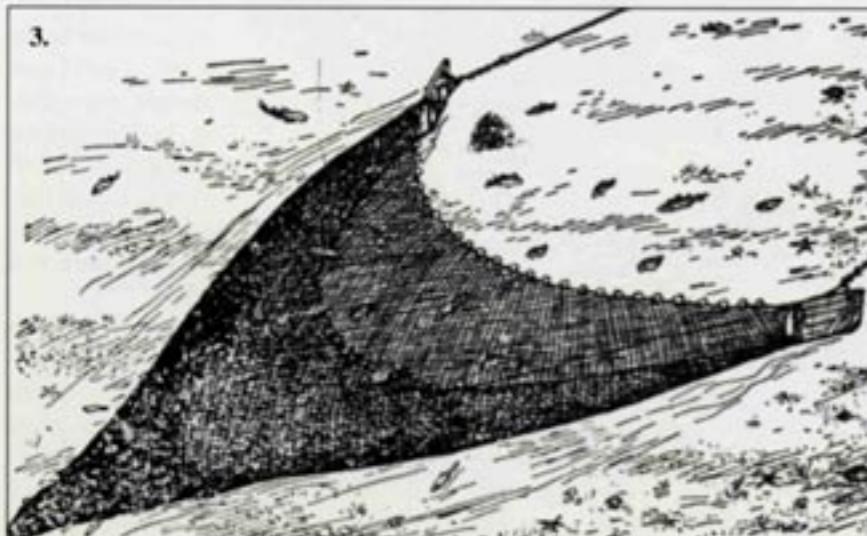
Árið 1881 var smíðaður fyrsti sérsmíðaði gufutogarinn. Það var togar-

inn Zodiac sem byggður var í Grimsby. Yfirburðir hans fram yfir seglatogarana voru ótvírædir, því hann var óháður vindum við að draga vörpuna.. Með komu hans á veiðar urðu þáttaskil í togaraútgerð, með stórstígum framförum á morgum svíðum útgerðar, verslunar og idnaðar. Fjöldi gufuknúna togara var byggður í kjölfar Zodiac og á næstu tíu árum eða til ársins 1891 hurfu allir seglatogaramir af sjónarsviðinu í Hull og Grimsby. Talið er að meira en hundrað þessara gömlu seglatogara hafi verið seldir til Íslands og notaðir þar til handfæraveiða. Á þessum fyrstu síðutogurunum voru 9 manns í áhöfn.

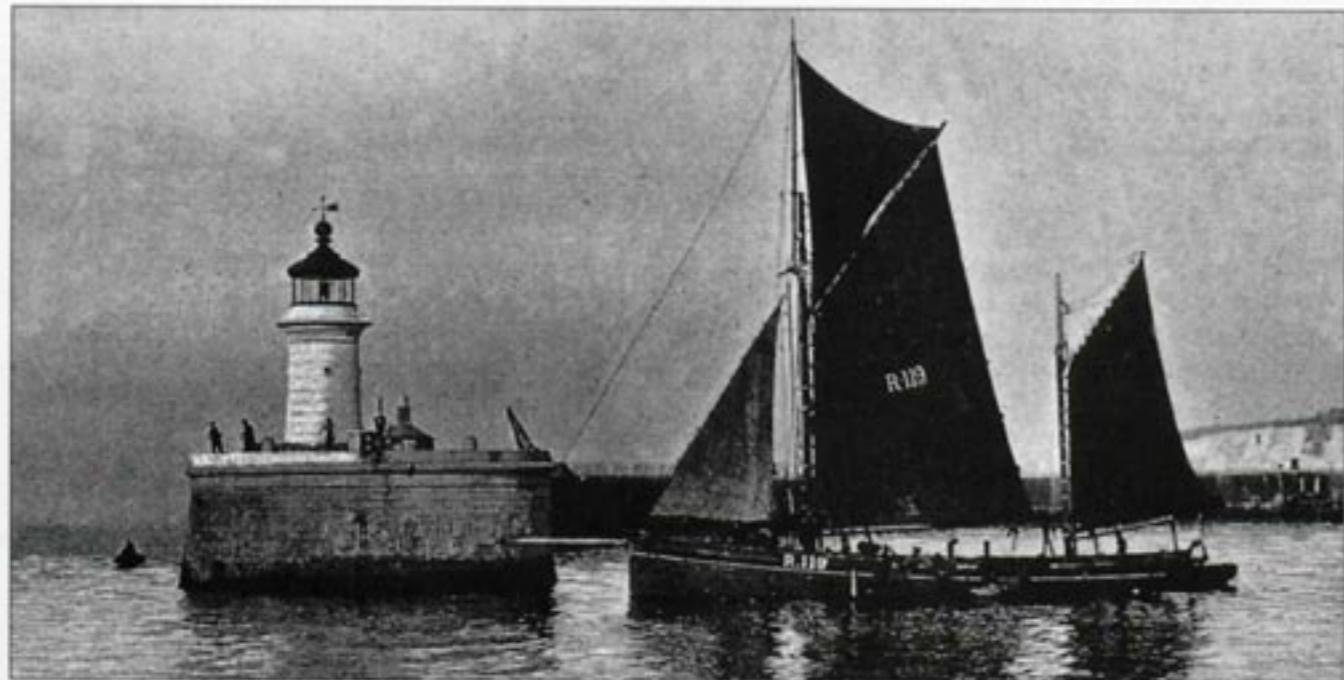
Smíði þessara stóru og dýru togara varð til þess að útgerðarhættir í Englandi breyttust. Útgerð færðist á ferri hendur og sterri, vegna þess hversu togaraútgerð var fjármagnsrekur.

Nogar var til af þessum dráttarbátaum sem ekki varði óvinnandi fyrir óhlýðni með því að nota hjóladráttarbáta bæði til að draga seglatogarana með vörpuna aftan í og til að draga botnvörpuna sjálfs. Þeir voru því fyrstu gufutogararnir.

Gríðarlega stórir uppboðsmarkaðir voru reistir í Hull og Grimsby á síðasta áratug 19. aldar. Afli fór örth þverrandi í Norðursjónum, því fiskimiðin þoldu ekki ásókn þessa stóraukna togaraflotha sem togaði meðfram ströndinni, inn á firði og fló með stórvirkari tækjum en

Gálavarpa, bjálkavarpa, bómavarpa. Öll voru nöfn þessi notuð um þá gerð

Seglatogari í höfninni í Ramsgate.

Aquarius GY 76, fyrsti breski togarinn sem reyndi togveiðar við Ísland svo vitað sé. Það var árið 1891.

Snorri goði RE 141 TFYC. Sm. í Noregi 1921. Stál. 373 brl. 650 ha. 3 þjöppu gufuvél. Eig. Fiskveiðafélagið Kveldúlfur, Reykjavík, frá 23. nóv. 1925. Skipið var selt 21. júní 1944 Fiskveiðihlutafélaginu Viðey, Reykjavík, skipið hét Viðey RE 13. Selt 7. okt. 1947 Búðarnesi hf, Stykkishólmi, skipið hét Búðanes SH 1. Selt 1. apríl 1952 Véluum og skipum hf, Reykjavík. Skipið var selt til niðurrifs og tekið af skrá 12. maí 1952.

áður höfðu þekkt. Þetta er saga sem við íslendingar þekkjum af eigin reynslu og þyrftum að laera af. Togararnir stækkuðu örth og fóru að leita nýrra veiðislóða, fyrst vestur fyrir Bretlandseyjar, síðan við Færeyjar og Ísland.

ÞRÓUN VEIDITÆKNI

Netið var fundið upp snemma á öldum og af sjálfsögðu ólíkra gerða eftir því hvers konar fisk átti að veiða í þau. Til urðu baði ádráttarnet og lagnet. Ádráttarmetið þróðist smátt og smátt í áttina að botnvörpu. Botnvarpan er uppfundin á Englandi og munu einhvers konar tog-veiðar hafa verið stundaðar allt frá 17. öld. Þær voru þó mjög ólíkar því sem seinna várð, hvað varðar staerð vörpunnar og gerð, en höfuðeinkennin eru þó þau sömu, þar sem um er að ræða einhvernskonar poka sem dreginn er eftir botninum til að safna í fiski. Heimildir um hvernig botnvarpan var þróud í það sem við þekkjum nú eru af skornum skammti. Þær mun þó mestu hafa ráðið áunnin reynsla, hyggjuvit og tilraunir fiskimannanna sjálfrá.

Um 1880 fundu menn upp vörpu sem seglskútur voru látnar draga á eftir sér. Varpa þessi stækkaði óðum og þótti taka örðum veiðarfaerum fram við að safna í sig flatfiski á veiðisvæðum í Nordursjó, þar sem botn var sléttur og góður og dýpi lítið, en ekki var tog-að niður fyrir 40 faðma með þessar vörpur. Botnvarpa sú sem notuð var á seglskipunum og fyrstu árum gufutogaranna var á ensku nefnd „beamtrawl“ oftast kölluð bjálkavarpa eða bómtroll á íslensku. Hún var þannig útbúin, að til þess að halda henni opinni, var notaður bjálki á efri hluta vörpuopsins. Á seglatogrunum var bjálkinn 25-40 feta langur en lengri eftir að gufutogararnir komu til sögunnar eða

50 til 80 fet. Bjálkaendarnir hvíldu á sleðakjálkum og hélt þessi útbúnaður vörpuopinu um það bil fjórum setum frá botni. Að neðan var keðja vafin kaðli sem dróst með botnimum og nefndist fótreið, en það nafn er dregið af líkt útbúnnum kaðli sem staðið var á, þegar menn hagræddu seglum. Varpa þessi var dregin með einum vörpustreng.

Tilraunir voru gerðar með að draga hleravörpu á seglakúttunum. Það lánaðist illa, vegna þess hve þeir voru hádir vind. Árið 1895 var farið að gera vörpur eftir nýrri uppfindingu, sem kennd er ýmist við mr. Scott frá Granton í Skotlandi og oft nefnt Grantontroll, eða Ottertrawl eftir fyrrmefnum Ottó Brand sem var sánskur að ætt og að hafa fundið upp taknina við notkun hlera. Hlerarnir voru í fyrstu 7 fet á lengd og 4 fet á hæð og 250 kg. að þyngd og settir á sinn hvom væng vörpunnar. Hlerarnir komu í staðinn fyrir bjálkann sem oft vildi svigna og brotna og virkuðu hlerarnir eins og flugdrekar í sjónum og héldu vörpuopnu opnu.

Fyrstu botnvörpurnar voru belgstuttar og eingöngu miðaðar við að veiða kola. Olli það verulegum erfideikum við að innbyrða aflann ef vel veiddist og þurfti þá að griða til þess ráðs að

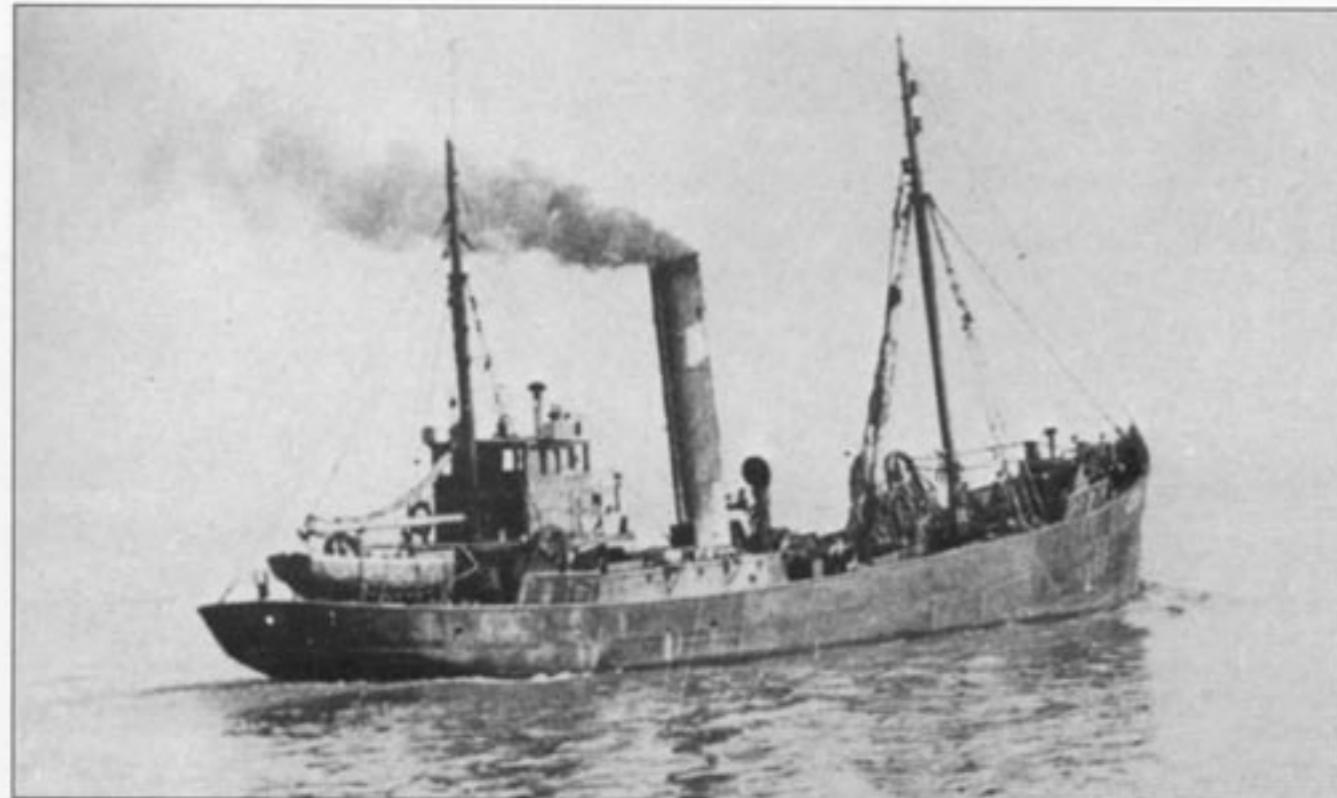
Grimsbytoga Merlin í heimahöfn. Mynd frá 1899

skera á belginn og haka upp úr honum fiskinn. Fljótegla lærdist mónum að nota stroffur og snörlur við að taka trollið. Það þótti mikil uppfinding þegar pokagjörðin var fundin upp því það flýtti mikil fyrir og létti störf. Til þess tíma þurfti, þegar afli var það mikill að skipta þurfti í fleiri en einn poka, að smeygja lykkju á gilsvírum fram fyrir pokann og svo var hift í lunningarhæð, þar var sett stroffa utan

um belginn og síðan var pokinn hifður inn á dekk með taliu. Íslendingar nádu fljótt tökum á veiðum með botnvörpu og urðu engir eftirbátar Englendinganna. Haft er eftir togarasjómönnum frá þessum tíma að Skallagrímur undir stjórn Guðmundar Jónssonar skipstjóra, hafi orðið fyrstur togar til að nota pokagjörðina og lengja belginn, sem auðveldaði öll störf þegar vel aflaðist. Frásögnin er þó

Togarinn Flying Wing frá Grimsby. Allir elstu gufutogararnir voru með skorsteininn fyrir framan brúna.

Breskur togari frá því fyrir eða um síðustu aldarmót.

ekki ógiggjandi frekar en margar slíkar.

Árið 1909 var farið að setja trúbobbinga á botnvörpur til að minnka netarifrildi. Fyrir kom að þeir entust einungis sólarhringinn ef togað var á hörðum botni. Því þótti það mikil og góð uppföning þegar fyrirtækið Ross í Grimsby tók að framleiða stálbobbinga árið 1930.

Íslendingar hafa verið á undan Englendum að nota grandara við troll ef marka má frásögn Ásgeirs Jakobsonar í bók hans um Tryggva Ófeigsson. Þar

er sagt frá tildrógunum á þá leið að, þegar verið var að útbúa enska togarni Imperialist sem gerður var út frá Hafnarfirði á veiðar árið 1926, hafi Ólafur bróðir Tryggva skipstjóra verið ráðinn stýrimaður, en hann var þá nýkominn frá Boston. Á togara þeim sem Ólafur var bátsmaður á þar vestra, voru Frakkar að gera tilraunir með grandaratroll sem gekk undir nafninu Franskavarpan. Ólafur þekkti því þessa aðferð og útbjó vörpuna með gröndurum. Augljósir yfirburðir, aukin

veiði og minna slit komu strax í ljós og breiddist notkun grandara því fljótt út. Fyrir daga tilraunatanka og höfuðlinumæla urðu skipstjórar að prófa sig áfram, hvernig veiðarfierin voru best útbúin við hinar ýmsu aðstæður. Þeir gerðu ýmsar breytingar á veiðarfærinu, oft til að reyna að fá meiri opnum, eða í því skyni að minnka rifrildi á netum. Réð þar oftast hyggjuvit og dómur reynslunnar, eða þá bara sérviska skipstjórnar. Þessum breytingum héldu margir vandlega leyndum fyrir öðrum.

Lavinia, GY 1177, eigandi Lindsay Stream Fishing Co.

Á dögum nýsköpunartogaranna voru tvær gerðir botnvarpna þekktastar og þóttu taka öðrum fram. Annars végar var það Marstrollið eftir fyrirsögn Markúsar skipstjóra á Mars. Markús vill þó heldur þakka föður sínum Guðmundi skipstjóra, einum nafnkunnasta aflamanni fyrri ára á togurum Aliance hf. Þessar endurbætur. Hins végar var það svonefnt Kaldbakstroll sem algengt var að norlensku togaramir notuðu, en það var kennit við togarni Kaldbak sem var undir undir stjórn Sæmundar Auðunssonar og átti hann heiðurinn að þeirri gerð.

Til gamans mætti geta helstu framfarar sem urðu á togurum á fyrra hluta aldarinnar. Þær sýna að Íslendingar, sem fram að þessu þótti ekki framfarasinnuð þjóð, voru fljótir að tilteinka sér nýjungrar á togurunum. Fyrsti raflýsti íslenski togararinn var Ingólfur Arnarson hin fyrri, sem kom raflýstur til landsins árið 1909. Einnig var sett raflýsing í togarni Mars hinn eldri það sama ár. Áður voru notuð karþítljós á þilfari og kertaljós í lestum. Árið 1913 léti Hellyers-útgerðin setja fyrstu loftskeytastöðina í einn togara sinna, en talsveri seinna eða um 1920, var fyrsta loftskeytastöðin sett í íslenskan togara, Skallagrím að því best er vitað.. Frásögn er til eftir Bjarna Sæmundsson fiskifraðing, sem var staddir þar um bord við rannsókn-

Othello var smiðaður árið 1937 og var síðasti kolakynnti togarinn og var í notkunn til 1963.

ir, hvílik undur það þóttu, þegar karlarnir gátu talað í land þar sem þeir voru staddir við veiðar austur við Hvalbak.

Fyrsti togarinn sem var búinn dýptarmæli var togarni Garðar frá Hafnarfirði, undir skipstjórn Sigurjóns Einassonar, árið 1930. Þetta var neistamaðir. Sama ár, en þó aðeins fyrri, var neistamaðir settur í fyrsta enska togarni Kópanes, sem var í eigu íslenska togaraskipstjórans og útgerðarmannsins Jóns Oddsonar í Hull. Hann var bróðir Gísla skipstjóra sem fórst með Leifi heppna í Halaveðrinu. Þótt ótrúlegt sé voru enskir skipstjórar vantrúaðir á uppföninguna og voru í fyrstu tregir til að taka mælinn í notkun, en töku fljótt

við sér þegar kom í ljós hvílik framför þetta var, því til þessa tíma þurftu togaramenn að lóða með handlöði sem smjörlíkisklípa var fest neðan á skál til að fá vitneskjú um dýpi og botnlag. Skipstjórar höfðu jafnan þann háttin á þegar kanna þurfti ókunnar veiðislöðir að stöðva skip og lóða, afmarka veiðislöðina með því að setja niður baujur. Þar sem vandi var að toga, t.d. við hraunkanta staðsettu þeir sig með því að taka lárett horn með sextanti, settu svo út bauju við hraunið og toguðu í kringum hana eða að henni, en til þess var nauðsynlegt að þekkja vel kennileiti í landi svo sem fjallamið.

Það er eftirtektarvert hve nákvæm

Marz RE 261 (153) TFXC. Sm. í Englandi 1948. Stál. 684 brl. 1000 ha. 3 þjóppu gufuvél. Eig. Marz hf, Reykjavík, frá 12. maí 1948. Skipið var selt til Spánar til niðurrifs og tekið af skrá 20. maí 1974.

fiskikort eru til frá þessum upphafsárum enskra togara á Íslandsmiðum. Þau voru gerð eftir fyrirsögn og rissi togaraskiptjórnanna. Á kortnum er botnlagi, festum og flökum lýst af nákvæmni og á þau teiknuð kennileiti í landi, sem sýnir hve ensku skipstjórnar voru glöggir og eftirtektarsamir þessi kort voru einnig mikil notuð af íslenskum fiskiskipum.

Radar kom fyrst til sögunnar árið 1947 með fyrsta nýsköpunartogaranum Ingólfí Arnarsyni.

Sagan sýnir að það var ekki heiglum hent að vera togaraskiptjóri fyrir daga siglingataekja, þegar taka þurfti land í vondu skyggni, á skipum sem voru aðeins útbúin kompási, loggi og sextanti. Mörgum hlekktist á sem glöggst sést af því að 19 togarar strönduðu við Íslandsstrendur á aðeins tíu ára tímabili frá 1894-1904.

Heimildir:

Hull side fishing trawling fleet
eftir Michael Thompson
Rit Jóns P. Þórss
sagnfræðings
Togaraöldin
eftir Gils Guðmundsson
Tryggva saga Ófeigssonar
eftir Ásgeir Jakobsson

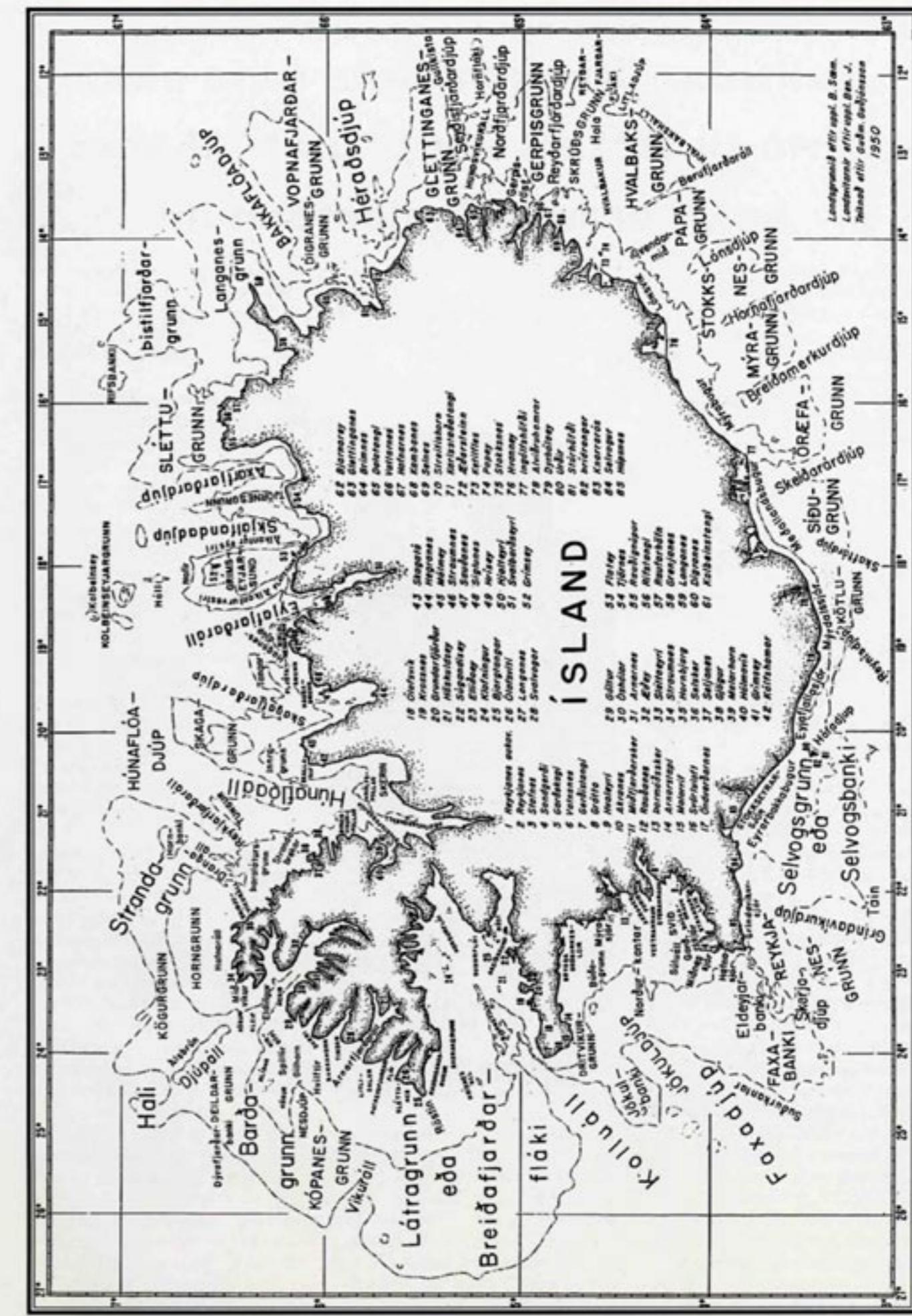
Höfundur greinarinnar, Pórður Áreliusson hafnarstjóri í Sandgerði lést 13. apríl langt um aldur fram. Fyrir hönd Sjómannadagsblaðs Grindavíkur votta ég aðstandendum samúð mína um leið og ég þakka góðum dreng frábaer kynni.

Pétur Vilbergsson, ritstjóri.

Fiskidokk í Grimsby.

1955 MARZ RE - 261									
vt	F-d.	Til	Útvald	Lindanumari	Íslenskum	Nýrðumari	Safðumari	Lóði	Vestur.
1	28/12 - 31/1	15	Ísl.	+ 11/1	365.495	-	-	-	NV
2	1/1 - 21/1	16	Reykjavík	+ 21/1	243.750	-	-	36.574	NV
3	2/1 - 2/2	17	-	- 2/2	149.460	-	-	8.411	NV
4	3/2 - 11/2	9	-	- 11/2	262.495	27.124	16.134	-	NV
5	12/2 - 24/2	13	-	- 24/2	181.870	41.490	2.491	-	SV
6	25/2 - 7/3	14	-	- 14/3	260.172	42.770	75.572	-	SV
7	11/3 - 14/3	6	-	- 14/3	56.085	-	-	1.111	SV
8	17/3 - 19/3	9	Akranes	19-20/3	-	199.644	19.444	-	S
9	20/3 - 2/4	19	Reykjavík	4-5/4	24.582	123.420	12.182	S+SV	
10	3/4 - 18/4	12	-	- 18/4	217.370	31.220	11.338	-	NV
11	19/4 - 30/4	12	-	- 30/4	292.370	31.870	1.141	-	SV
12	31/4 - 13/5	14	-	- 13/5	356.130	-	-	-	SV
13	14/5 - 27/5	17-18	-	- 27/5	248.130	-	-	-	SV
14	1/6 - 15/6	18	-	- 15/6	247.150	-	-	-	V-SV
15	16/6 - 29/6	19	-	- 29/6	316.810	-	-	-	V-SV
16	30/6 - 13/7	19	-	- 13/7	310.430	-	-	-	V-SV
17	13/7 - 24/7	12	-	- 24/7	332.930	-	-	-	SV
18	25/7 - 9/8	16	-	- 9/8	332.610	-	-	-	SV
19	10/8 - 26/8	19	-	- 26/8	271.770	-	-	-	V-SV
20	27/8 - 9/9	6	-	- 9/9	271.730	-	-	-	Dalra.
21	10/9 - 19/9	13	-	- 19/9	307.350	-	-	-	Dalra.
22	18/9 - 25/9	8	Vestur.	- 25/9	312.345	-	-	-	Dalra.
23	24/9 - 5/10	11	Reykjavík	7-8/10	256.650	-	-	-	Dalra.
24	6/10 - 21/10	18	-	- 21/10	1.440	62.160	10.400	24.173	NV
25	24/10 - 12/11	19	-	- 12/11	-	37.550	104.480	24.171	NV
		(13/10 - 21/10)		199.644		768.641		793.500	

SJÓMANNADAGSBLAD GRINDAVÍKUR

Fulltrúar útvegsmanna hafa ekki verið til viðtals um þau atriði sem helst brenna á sjómönnum

Góðir hátiðargestir!

Ég vil byrja á því að óska sjómönnum og fjólskyldum þeirra til hamingju með daginn. Sjómannadagurinn hefur í áratugi verið haldinn hátiðlegur af sjómönnum, en stutt er hinsvegar síðan hann var lögskipaður sem almennur frídagur sjómanna. Um árabil börðust samtök sjómanna fyrir því að dagurinn yrði lögskipaður og þannig helgaður flestöllum sjómönnum. Nú eru liðin til að síðan þetta baráttumál sjómanna varð að veruleika þegar Alþingi samþykkti lög þann 26. mars 1987 um frídag sjómanna.

Þó svo að dagurinn sé helgaður baráttu sjómanna fyrir baettum hag er hann í flestra huga ekki ætlaður til átaka eða illdeilna milli sjómanna og útvegsmanna. Dagurinn er í huga flestra fyrst og fremst hátiðsdagur, enda sjómenn oft að koma í land eftir langa dvoð fjarri fjólskyldu og vinum. Þetta er því fyrst og fremst dagur þar sem sjómenn og fjólskyldur þeirra geta átt góðar stundir saman. Ennfremur er tilgangur dagsins að minna þjóðina á tilveru sjómannastéttarinnar og mikilvægi þess starfs sem sjómenn skila þjóðinni.

Eins og allir vita er sjómannastarfði margþeit. Sjómenn starfa við fiskveiðar, vörusluttinga og fólksflutninga svo eithvað sé nefnt. Störf sjómanna eru því ólík, og eiga oft það eitt sammægilegt að vinnustaðurinn er hreyfanlegur og menn því oft fjarri heimili sínu langtínum saman. Þó svo að sjómannadagurinn sé ekki beint baráttudagur sjómanna verður ekki hjá því komist við þetta tækifari að minnast á samningamál sjómanna.

Kjarasamningar sjómanna hafa nú verið lausir frá áramótum, og ekki er í sjónmáli að nýjir verði gerðir á næstunni. Á síðasta vori var vinnulöggjöfni breytt og í tengslum við þá breytingu reynið félagsmálaráðherra að telja fólk trú um að í breytingunni fælist það að kjarasamningagerð yrði skil-

virkari. Reynslan hefur orðið önnur, og breytingar á lögumum fá falleinkun. Eins og lög segja til um var lokið við gerð viðræðuætlana fyrir verkalyðsfé-

**Ávarp
Sævars
Gunnarssonar
fulltrúa
sjómanna**

sér einfalt. Fulltrúar útvegsmanna hafa ekki verið til viðtals um þau atriði sem helst brenna á sjómönnum. Í kröfugerd sjómanna er að finna kröfu um löndunarfrí á loðnu og sildveiðum, kröfu um hækjun á slysa og örorkubótum, kröfu um að allur afli sem seldur er til vinnslu innanlands verði seldur um fiskmarkaði. Margt fleira maetti nefna úr kröfugerðinni, en það verður ekki gert hér. Kröfunni um að allur afli sem seldur er til vinnslu innanlands verði seldur um fiskmarkaði, hefur verið hafnað af hálfi útgerðarmanna og fest ekki rædd. Á opinberum vettfangi snúa útvegsmenn gjarnan útúr kröfunni og loka síðan eyrunum ef reynt er að leiðréttá málflutning þeirra. Engu að síður hafa útgerðarmenn sjálfir með háttimi sínu komið því til leiðar að ekki verður hægt að ganga frá samningum sjómanna fyrr en það stóra vandamál, með hvaða hætti aflinn er verðlagður, hefur verið leyst. Eins og málum er hátt að dag á verðlagning að heita frjáls. Það frelsi hafa útgerðarmenn túkað með þeim hætti, að þeir sem seljendur geti einhliða ákvæðið hvað þeir sem kaupendur greiða fyrir fiskinn. Þetta þýdir með öðrum orðum að skilyrði til frjálsrar verðlagningar eru ekki fyrir hendi, þegar kaupandi og seljandi er einn og sami aðilinn. Í kjarasamningi sjómanna og útvegsmanna er skýrt ákvæði um að þessir aðilar eigi að semja sín í milli um það fiskverð sem greitt er. Um þetta fyrirkomulag var samið að undirlagi L.I.U. í síðstu samningum, en það hefur ekki gengið upp, ástæða þess er lítill vilji útvegsmanna til að koma í veg fyrir þáttöku sjómanna í kvótakaupum, og síðendar hótanir um brottrekstur ef menn reyna að fara eftir ákvæðum kjarasamninga. Með öðrum orðum sjómenn greiða útgerðarmönnum gjald fyrir það eitt, að fá að veiða aflaheimildir sem hið opinbera hefur áthlutað útgerðarmönnum án endurgjalds. En

Kröfunni um að allur afli sem seldur er til vinnslu innanlands verði seldur um fiskmarkaði, hefur verið hafnað af hálfi útgerðarmanna og fæst ekki rædd

hver ber mesta ábyrgð á því hvernig þessum málum er nú komið? Það er löggjafarvaldið, vegna þess að þar hafa löggin um stjórn fiskveiða verið sett. Lögin sem bjóða upp á þessi vinnubrögð útgerðarmanna. En löggjafarvaldið hefur líka sett lög sem banna að kostnaður við kaup á veiðibheimildum sé dreginn frá heildarverðmæti afla áður en aflahlutir sjómanna eru reiknabír. En því miður hefur hluti útgerðarmanna virt þau lög að vettugi og látið sjómenn greiða auðlindaskatt til sín af sameiginlegri auðlind þjóðarinnar.

Hér á landi hafa verið starfandi fiskmarkaðir allt frá árinu 1987. Samtök sjómanna telja eðlilegast að verðmyndun á sjávarfangi eigi sér stað á frjásum uppboðsmörkuðum. Krafa samtaka sjómanna er sú að annað hvort verði afli seldur um fiskmarkaði eða verðlagning tengd því verði sem þar myndast, þannig verður verðmyndun með eðlilegum hætti.

Velferð Íslendinga og full atvinna í

framtíðinni byggist á því að allar auðlindir þjóðarinnar séu nýttar með skynsamlegum haetti. Í því sambandi má meðal annars nefna að vísindamenn okkar telja óhætt að befja hvalveiðar að nýju eftir það hlé sem verið hefur frá því hvalveiðar voru bannaðar á sínum tíma. Það er því að mínu mati ekki eftir neinu að býða. Sjávars pendýr eru auðlind sem nauðsynlegt er að nýta eins og aðrar auðlindir. Ég skora á stjórnvöld að leyfa hvalveiðar nú þegar.

Öryggismál sjómanna eru alltaf og þurfa alltaf að vera til umriðu. Öryggisfræðsla sjómanna þarf að snúast um tvennt. Í fyrsta lagi þarf hún að vera fyrirbyggjandi til að koma í veg fyrir slys til sjós. Í öðru lagi þarf hún að snúast um rétt viðbrögð fari eitthvað úrskeiðis.

Á síðstu árum hefur margt áunnist í öryggismálum sjómanna. Engu að síður eru verkefnin á þessu svíði óþróandi, en betur má ef duga skal. Sjómenn hafa fyrir löngu gert sér grein fyrir að öryggismál sjómanna eru ekki einkamál þeirra, heldur snerta þau fjólskyldur og vini þeirra sem á sjónum eru. Frá því að Slysavarmarskóli sjómanna tók til starfa á árinu 1985 hefur margt áunnist í öryggismálum. Margir sjómenn hafa hlotið þjálfun í meðferð öryggisteikja í skólanum og allir þeir sjómenn sem ég hef raett við um skólan hafa verið ánaegdir með þá öryggisfræðslu sem þar er veitt. Sumir hafa jafnvæl farið oftari en einu sinni í skólanum.

Velferð Íslendinga og full atvinna í framtíðinni byggist á því að allar auðlindir þjóðarinnar séu nýttar með skynsamlegum haetti

ann til að viðhalda þekkingunni. Óhætt er að fullyrða að starf skólanum hefur mikla þýðingu í því óþróandi starfi að sinna öryggismálum sjómanna.

Öryggismál sjómanna þurfa og eru stöðugt í skoðun hjá öllum þeim aðilum sem um þau mál fjalla. Árangur hefur orðið í heirri vinnu, en alltaf má gera betur. Um leið og einn áfangi er frá tekur sá næsti við. Pannig er baráttan fyrir baettu og örggara lífi. Henni lýkur aldrei.

Góðir áheyrendur. Ég hef hér minnsta á örfá atriði sem snerta sjómenn. Af nógum er að taka. Í stuttu erindi sem þessu verður því auðvitað ekki við komið að minnast á öll þau atriði sem snúa að sjómönnum. Ég vona að í framtíðinni auðnist samtökum sjómanna og útvegsmanna að leysa mál sín á milli með fríðsamari hætti en hingað til. Ef vilji er til þess af beggja hálfi zettí slíkt að takast.

Ég þakka áheymina.

Á humarveiðum.

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

**Lífeyrissjóður
sjómanna**

Pverholti 14 • 105 R.vík • Sími 551-5100

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

**Samherji hf.
Fiskimjöl og lýsi hf.**
Sími 426-8699

HAPPDRÆTTI
das
-þar sem vinningarnir fást

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólki og
öðrum Grindvíkingum
hamingju- og heillaóskir
á sjómannadaginn**

**HITAVEITA
SUÐURNESJA**

Sjómannadagurinn í Grindavík 1997

Laugardagurinn 31. maí.

Veður er ekki eins og best verður á kosið, þokusöld og stöku skúrir.

Skemmtunin við höfnina gekk samt vel, þrátt fyrir að fella hefði þurft niður skemmtisiglinguna vegna braðu úti fyrir.

En til allrar hamingju hékk hann þurr á meðan hátiðahöldin stóðu yfir.

Mikið af börnum komu til að leika sér í leiktækjum sem fyrirtækið Sprell var með norðan við fiskmarkaðshúsið og myndaðist mikil stemning í kringum það allt saman. Kappróðurinn fór líka fram eins og ráð var fyrir gert.

Af sjósveitum bar A- sveit Hrafn Sveinbjarnarsonar sigur úr bítum.

Sjómannadagurinn 1. júní 1997 rís bjartur og fagur.

Pvílik og önnur eins bliða, enginn dagur á árinu sem af er hefur verið betri.

Hátiðahöldin hófust með messu í kirkjunni okkar kl. 13:00, eins og í fyrra hafði séra Jóna Kristín messuna með sérstökum sniði í tilefni dagsins.

Alveg var frábært að upplifa þessa stund, allt gekk svo einstaklega vel fyrir sig, tveir sjómenn tóku að sér að lesa úr ritningunni og síðan ræddi séra Jóna Kristín við þá um trú sjómanna.

Dessir heiðursmenn voru Kári Ölvesson og Birgir Hermannsson og stóðu þeir sig frábærlega vel og voru sjómannastéttinni til mikils sóma.

Hafið hjartans þakkir fyrir fallega stund.

Að messunni lokinni var haldið í skruðgöngu niður að minnismerkinu VON og þar lagður blómsveigur til minningar um drukknáða og horfna sjómenn. Forseti Íslands herra Ólafur Ragnar Grímsson og frú Guðrún Katrín Þorbergsdóttir heiðruðu okkur með nærveru sinni og slögust í för með skruðgöngunni þegar haldið var áfram niður á bryggju.

Ræður dagsins voru að þessu sinni fluttar af Sævari Gunnarssyni fyrir hönd sjómanna og Pétri Pálssyni af hálfu útgerðarmanna.

Heiðrun aldraðra er alltaf eitt af aðalsmerkjum hátiðahalda sjómanna-

Frá vinstri: Einar Simonarson, Sólrun Guðmundsdóttir, Klara Enoks dóttir, Guðmundur Þorsteinsson og Kári Sigurbjörnsson.

dagsins. Að þessu sinni voru tveir karlar og ein kona heiðruð, þau voru Sólrun Guðmundsdóttir, Guðmundur Þorsteinsson og Kári Sigurbjörnsson.

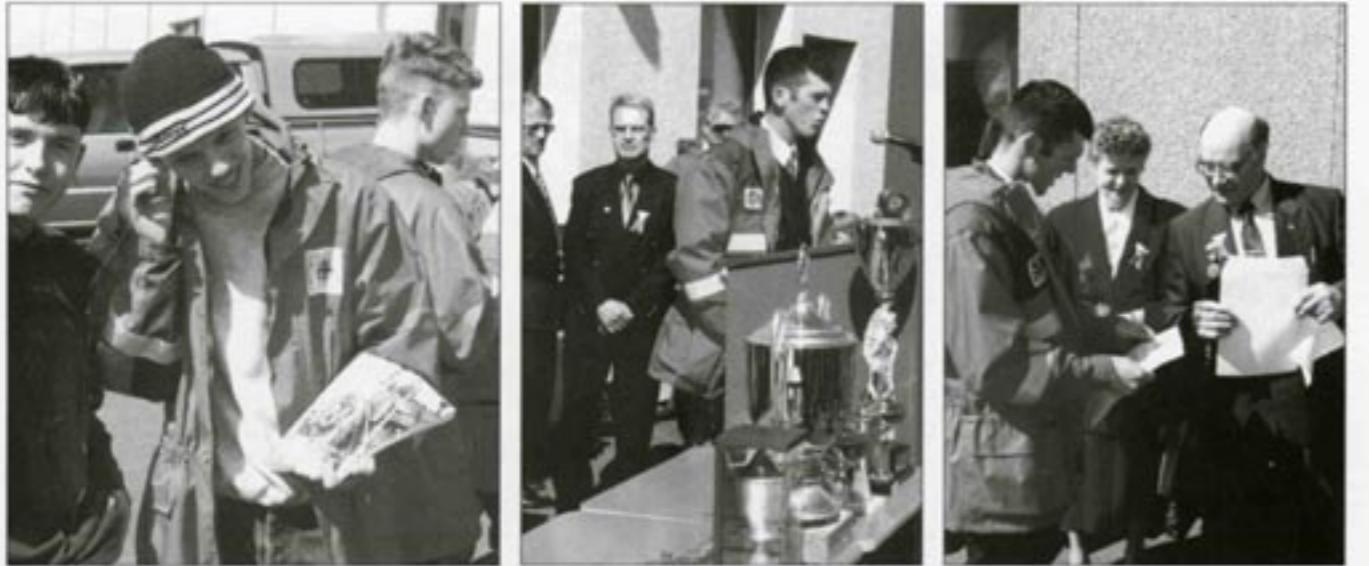
Einnig var þýrlusveit Landhelgisgæslunnar heiðruð fyrir björgun áhafnarinnar af Þorsteini GK. Veitt voru heiðursmerki fyrir kappróður og ýmsa leiki sem keppt var í. Blásarasveit

Grindavíkur lék ýmis lög á milli atriða undir stjórn Sigurðla Geirssonar skólastjóra Tónlistarskóla Grindavíkur. Þegar þýrlusveitin fór frá okkur á þýrlunni TF-LÍF sýndu þeir okkur hvernig þeir hifðu mann úr sjó, en þetta var auka atriði á dagskránni sem var þó vel úr garði gerð.

Kvenfélagskonur sáu um kaffi í Fé-

Sævar Gunnarsson heiðrar Pyrlubjörgunarsveitina.

lagsheimilinu Festi eins og æfinlega.

Í íþróttahúsinu voru sýnd veiðafæri af ýmsum gerðum og skipslökum sem smíðuð voru af Hafþóri og Hlynri Helgasonum.

Mjög margt var um manninn um allan bæ, þó sérstaklega niður við höfn þar sem mest var um að vera. Má þakka veðrinu að jafn gestkvæmt var og raun bar vitni. Útvarp Grindavík var rekið í tengslum við hátiðahöldin og tókst vel. Skipulag og framkvæmd var í höndum Sjómannadagsráðs og er ekki of sagt að vel hafi tekist til.

Eru öllum sem að hátiðahöldunum komu færðar bestu bakkir fyrir vel heppnaðan Sjómannadag.

Ljósmyndir Hinrik Bergsson.

SVIPMYNDIR

Þrjár myndir sem fengnar voru að láni hjá Ólafi Rúnari Porvarðarsyni. Tvær minni myndirnar voru teknar 1957 og sýna báta við bryggju í Grindavík. Á fyrra myndinni sjáum við báta sem liggja við steinkerið, en þar má sjá til hægri Porbjörn GK 540 sem lengi var undir stjórn Ingólfss Karlssonar frá Karlsskála, aftan við hann sjáum við Hafrenning GK 39 sem sennilega hefur verið undir stjórn Pórarins Ólafssonar á þessum tímum, fyrir endanum sjáum við Hrafn Sveinbjarnarson II GK 205, sem Sigurður Magnússon var skipstjóri á. Til vinstri sjáum

Priðja myndin er nokkuð stærri og er tekin 1962, en á myndinni má sjá fjóra heiðursmenn sem voru þá í fremstu viglinu sjómanna í Grindavík. Frá vinstri eru þau: Magnús Árnason frá Garði, Hjalti Pórhannesson og Jóhann Hjaltason frá Litla-Gimli og Ingimar Magnússon frá Brú.

við Porstein GK 15 sem Sigmundur Guðmundsson frá Steinum var skipstjóri á. Á hinni litlu myndinni, sem tekin er í sama skipti er horft frá gömlu bryggjunni yfir höfnina, sjást þá í forgrunni trillan hans Jóns á Skála. Óðinn er næstur, síðan sjáum við Porstein GK 15 og Pórkótlu II GK 97 sem strandaði og eyðilagði í Nesinu, á henni var skipstjóri Erling Kristjánsson þá ungar og upprennandi skipstjóri. Ekki er vitað hver var skipstjóri á Óðni, en trúlega hefur það verið Sigurpáll Aðalgeirsson.

Fyrirtækin í bænum eru farin að fjárfesta

-og ný fyrirtæki hafa bæst í hópinн

Ágætu Grindvíkingar

Pegar við nú höldum hátiðlegan sjömannadaginn á hefðbundinn hátt hér í Grindavík verður að segjast eins og er að oft hefur últíð verið dekkra. Við erum nú að upplifa daga sem menn voru orðnir úrkula vonar um að við ætum eftir að upplifa.

Árangur mikilla fórra er að koma í ljós með því að nú stendur til að auka veidiheimildir í þorski umtalsvert. Hvað sem segja má um meðalið sjálft þ.e. kvótakerfið hefur tilgangnum verið náð. Tilgangurinn hefur jú alltaf helgað meðalið.

Samhlíða þessu virðast ætla að aukast möguleikar á að fiski verði landað hér af öðrum en heimamönnum. Ástæðan er sú að hér við bæjar-dýrnar er verðmætasti fiskurinn syndandi og byggð hefur verið upp gott fiskmarkaðskerfi sem skapar hér aukin viðskipti. Nálægð okkar við flugvöllinn og helstu útflutningshafnir styrkja stöðu okkar enn frekar. Hér standa yfir miklar endurbætur við höfnina, fyrirtækin í bænum eru farin að fjárfesta og ný fyrirtæki hafa bæst í hópinн. Allt þetta hlýtur að vekja upp bjartsýni hjá okkur öllum.

Pegar horft er til baka yfir úthlutanir á þorskeiðiheimildum undanfarin ár þar sem hver niðurskurðurinn á fætur öðrum dundi yfir undrar mann í raun hversu margir hér í bæ liðu af þessar hremmingar. Hvernig má það vera að byggðarlag eins og Grindavík sem nær eingöngu byggði á þorskeiðum er enn þann dag í dag einn stersti útgerðarbær landsins? Hvernig má það vera að enn eru hér starfandi sum sterkustu fyrirtæki landsins sem enn byggja að mestu leyyti á þorskeiðum og saltfiskvinnslu rétt eins og við höfum gert undanfarna áratugi?

Ástæðan er eflaust marghætt. Fyrirtækin voru sterkt fyrir, áherslubreytingar hafa orðið við starfsemina og fleiri stöðum hefur verið rennt undir án þess að taka of stór stökk. Við höfum í raun

**Ávarp
Péturs
Pálssonar
fulltrúa
útgerðarmanna**

hefur eðlilega verið hér skoðanamunur á ýmsum hlutum. Menn takast á um kaup og kjör þeð i landi og á sjó. Það er nauðsynlegur þáttur í lýðræðisþjóðfélagi. Menn bera einfaldlega þá ábyrgð að semja um skiptingu kökunnar og það lýðst engum til langframa að skara meira að sinni köku en sann-gjarn getur talist. Þjóðfélagið lætur mönnum í té ákveðin baráttutæki til að verja rétt sinn. Þar má nefna verkfallsvopnið sem er sterkast í höndum verkalyðsins. Það er með það eins og önnur vopn að það krefst kunnáttu og útsjónarsemi til að beita því til árangurs. Sé því beitt á rangan hátt breytist það í gereyðingarvopn sem eyrir engu og allir tapa og samskipti hinna stríðandi fylkinga hrynda eins og spilaborg. Því nefni ég þetta nú að við horfum uppá hörmulegt ástand á Vestfjörðum þar sem samningamál eru komin úr böndum. Skítan þar er stjórnlaus og menn búin að tala sig út í horn. Á meðan blaðir fyrirtækjunum út og launafólk verður af það miklu laumum að vonlaust verður að leiðréttu það með launahækjunum. Þessi skaði verður aldrei baettur. Það virðist vera að menn hafi með óvarkámi komið sér í stöðu sem enginn kann ráð til að koma sér úr.

Á þessum degi sjómanna hefur þessi uppkóma fyrir vestan vakið mig til umhugsunar um hvort hætt sé á sliku í samskiptum okkar útgerðarmanna við sjómenn. Eins og kunnugt er er helsta ágreiningsefnið milli sjómanna og útgerðarmanna hvort og með hvaða hætti frjálst framsal aflaheimilda eigi að vera. Þetta tengist eðlilegri umræðu um kaup og kjör. Ég geri mér grein fyrir að innan útgerðarmanna finnast svartir sauðir rétt eins og hjá sjómönnum sjálfum. Það er hinsvegar óþolandi þegar menn úr öllum stéttum með einn stærsta fjölmöbið landsins í farabroddi nota þetta ágreiningsefni til að gera ímynd útgerðarmannsins þannig að það fari glæpamaður landsins númer eitt.

Umsvif við höfnina. Ljósm. Hinrik Bergsson

Með því að teikna hann upp sem niðinginn sem svindlar á starfsmönnum sínum minnka líkurnar á því að það takist að leysa þetta deilumál með eðlilegum hætti þ.e. rökum og málamiðlunum og líkurnar aukast jafnframt á því að málid lendi í einhverskonar farvegi sem vestfjardadeilan er í nū. Þau gifurryði og ýkjur sem menn láta frá sér fara minna um margt að það sem menn hafa misst út úr sér fyrir vestan. Ég vara því við því að sína ekki aðgát i una sem því nemur.

Ég þykist þó vita að þess hærri sem skattbyrðin er þess minna verður til skipta og líkurnar á því að hægt verði að borga betri laun í fiskvinnslunni minnka sem því nemur, einnig mun verða erfðara að endurnýja flotann og uppbygging fullvinnslunnar mun býða betri tíma. Ég hvet því sjómenn sem aðra til að standa saman gegn öllum hugmyndum um auðlindaskatt. Það er svo margt sem við eignum eftir að gera

í sjávarútveginum að það veitir ekki af öllu fánalegu afli sem til er til að klára þau mál.

Góðir Grindvíkingar.

Mér hefur verið tildeitt um landvinnslu á þessum degi sjómanna. Það undirstrikar það að grunnur undir afkomu langflestra sjómanna hér í Grindavík er landvinnslan. Sjómenn og landverkafólk eru óaðskiljanlegir þættir í verðmætaskópuninni þar sem sjómenn óumdeilanlega vinna einn mikilvægasta og erfðasta þáttinn og á þeiri vinnu veltur framhaldið að miklu leyti. Ég þekki engan útgerðarmann sem vill ekki hag þeirra sem bestan, bæði hvað varðar öryggi og aðbúnað og einnig hvað varðar afkomu.

Við skulum halda áfram á þeirri braut að byggja upp öflugt atvinnulíf hér í okkar heimabyggð. Við skulum gera það eins og menn og semja um deilumál okkar eins og við höfum gert til þessa. Það miklu fleira sem samein-ár okkur en sundrar.

Ég þakka sjómönnum samstarfið og óska þeim og fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

**Pétur Pálsson
útgerðarmaður í Vísí h/f**

*Skoðun og viðgerðir
gúmmibáta.*
*Einnig skoðun og viðgerðir
bjargbúninga.*

Gummibátabjónustan

Eyjarslóð 9, Örfirisey, sími 551-4010, fax 562-4010

*Útbúum lyfjakistur
fyrir skip og báta.
Eigum ávallt tilbúin
lyfjaskrín fyrir vinnustaði,
bifreiðar og heimili.*

APÓTEK GRINDAVÍKUR

Víkurbraut 62, sími 426 8770, fax 426 7171

STÝRIMANNASKÓLINN REYKJAVÍK

Umsóknir um skólavist skólaárið
1998-1999 skal senda fyrir 10. júní n.k.
Inntökuskilyrði fyrir nýnema er grunnskólapróf.

Sími 551 3194 - Brétsími: 562 2750

Skólameistari: 551 3046

Skipstjóranám veitir eftirtalinn réttindi:

1. stig: a. Skipstjóri á 200 rúmlesta fiskiskip innan fiskveiðilögsögu.
b. Undirstýrimaður á 500 rúmlesta fiskiskip innan fiskveiðilögsögu.

2. stig: a. Skipstjóri á fiskiskip af ótakmarkaðri stærð.
b. Skipstjóri á 200 rúmlesta kaupskip innan 40 sjóm. frá ströndum..
c. Undirstýrimaður á kaupskip og varöskip af ótakmarkaðri stærð og farsviði.

3. stig: a. Skipstjóri/yfirstýrimaður á kaupskip af hvaða stærð sem er; ótakmarkað farsvið.
b. Yfirstýrimaður á varöskip af ótakmarkaðri stærð.

4. stig: a. Skipherra á varöskipi.
b. Réttur til inngöngu í Tækni-skóla Íslands.

Námið er áfangaskipt.

SJÁVARUTVEGSBRAUT : 30 rúml. skipstjórnarréttindi á skip i innanlandssiglingum

1. Móðurmál - Íslenska, tjáning	8 ein.
2. Erlend tungumál - Danska, enska	10 ein.
3. Samfélagsgreinar - Félagsfræði	3 ein.
4. Raungreinar	9 ein.
5. Stærðfræði	9 ein.
6. Tölvufræði	3 ein.
7. Sérsgreinar	22 ein.
8. Íþróttir	4 ein.
Samtals 68 ein.	

Skólameistari

GRINDAVÍKURHÖFN

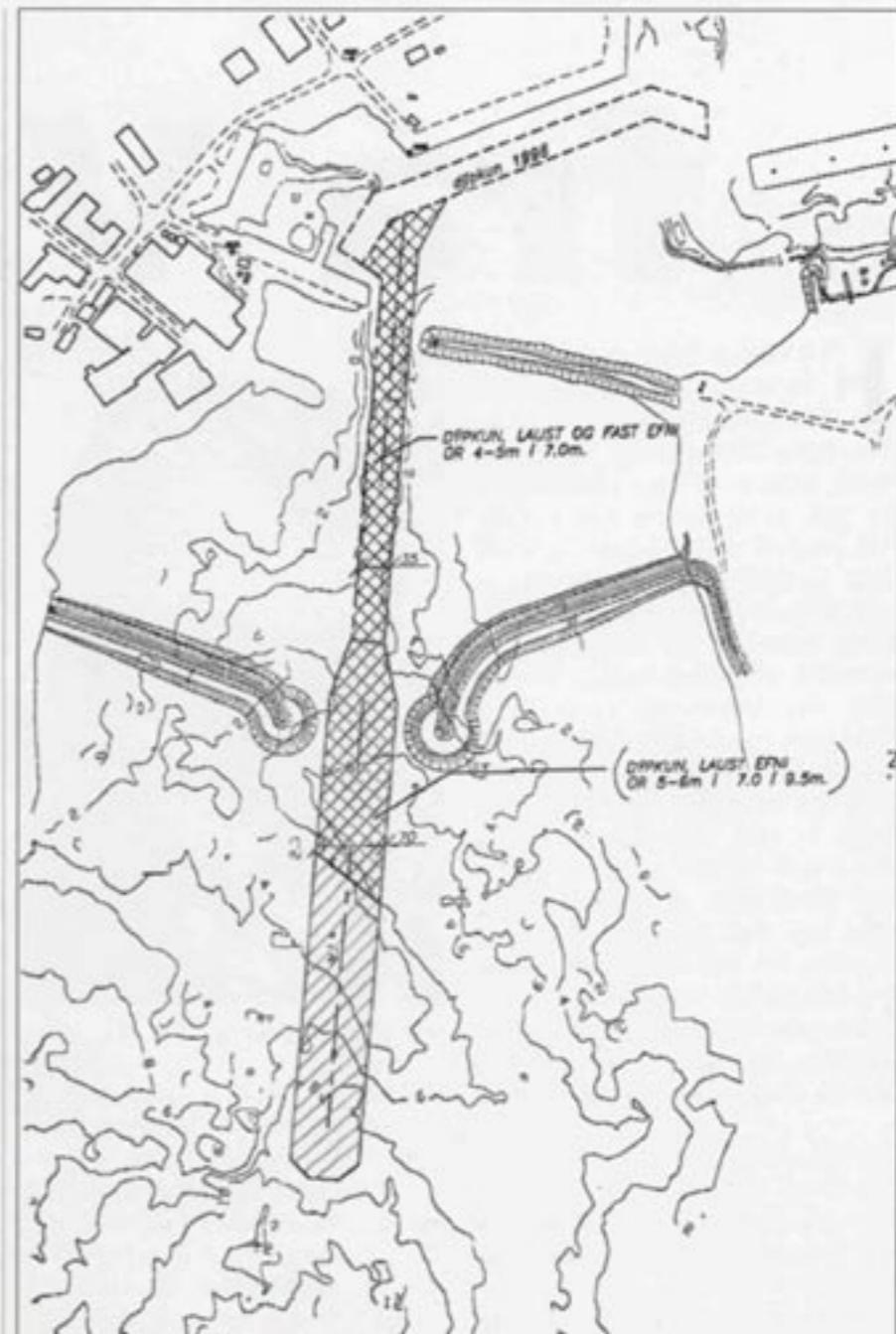
Jón Gunnar Stefánsson bæjarstjóri.

ISjómannadagsblaði Grindavíkur 1997 var geint frá fyrirhugnum hafnarframkvæmdum í Grindavík. Þá var búið að semja við J&K Petersen um dýpkun 45m langrar og 35m breiðrar innsiglingarrennu og skyldu verklok eigi vera síðar en 15. október 1997. Verkinu lauk 30. ágúst þrátt fyrir 30 tafadaga og hafði þá verið dýpkað í 7m á 15.847 fermetra svæði. Fyrir dýpkunina voru greiddar kr. 187 milljónir en auc þess voru greiddar kr 15 milljónir fyrir dýpkun við loðnulöndunarbryggju og upp með Svíragarði. Heildarkostnaður verkefna á árinu var kr. 213 milljónir.

Hafnarsjóðir bera kostnað við lántóku og vexti af framkvæmdalánum þar til endurgreiðslur fást af fjárlögum. Þenn vantar kr. 200 milljónir til þess að greiða ríkisframlagið vegna þess sem framkvæmt hefur verið í höfninni.

HVAÐ ER FRAMUNDAN?

Í Hafnarætlun 1997-2000 er gert ráð fyrir af hafin verði dýpkun á ytri hluta innsiglingarinnar og er verkefnið þannig viðurkennt. Framvegis er gert ráð fyrir að þáttaka hafna í dýpkunar framkvæmdum hækki úr 10% í 25% og yrði kostnaður bæjarins illbærilegur, ef við það bættist veruleg vaxta-

Hér má sjá innsiglingarrennuna. Þar sem hún er krossuð var hún dýpkuð 1997 og skástrikuð árið 1999.

byrgði. Hafa stjórnvöld gert sér grein fyrir þessu og er það von okkar að þeim takist að koma málum í þann farveg að byrgðar bæjarfélagsins verði viðráðanlegar.

Pessa dagana er sótt fast eftir heimild til þess að bjóða út dýpkun ytri hluta innsiglingarinnar, svo verkið geti hafist vorið 1999, en útboðsfresturinn þarf að vera nokkuð langur svo bjóð-

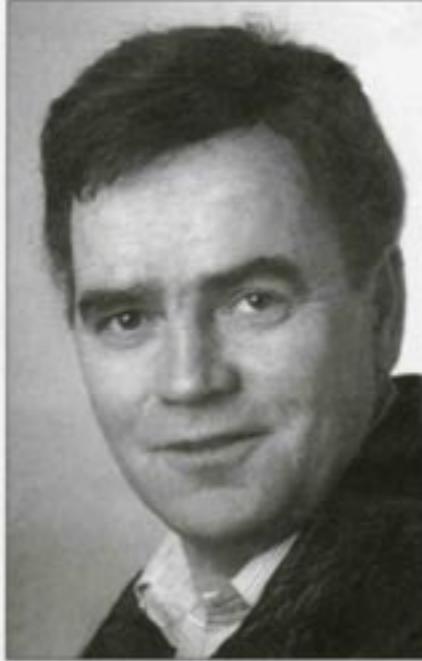
endum gefist góður tími til þess að afla sérhæfðra tækja til verkefnisins.

Önnur verkefni svo sem nýr viðlegukantur við fiskimjölsverksmiðjuna og bætt aðstaða fyrir smærri báta þarf að leysa hið fyrsta. Samfélagið verður að viðurkenna sérstöðu Grindavíkurhafnar.

Jón Gunnar Stefánsson.

Vinurinn frá Vík

Eg kallaði hann alltaf Magnús og til aðgreiningar frá öðrum Magnúsum, Magnús frá Vík. Við erum skólabraður úr barnaskóla, hann er fæddur á lokadaginn 11. maí en ég nokkru fyrr í árinu. Við gengum í skóla saman og uxum upp samhliða, skemmtum okkur sem ungum mönnum temur, vorum lengi saman á sjó og urðum að mönnum ef svo má kalla. Það sló mig illa þegar ég frétti fyrir nokkrum árum að Magnús hefði fengið slag og væri útúr heiminum og það á besta aldri. Hef ég þessi ár verið að biða eftir fréttum um að hann hafi vaknað úr þessu dái, ef það gerist mun ég fljúga heim og rifja upp með honum gamla tíma, munum við þar taka lagið, munu þar fjuka léttar visur. Eins og „Tóta gefur góða kossa“, einnig ein og ein klámvísá eins og um „stúlkuna sem var ein uppi í rúmi“ og fleiri góðar.

Magnús Þorláksson

Sem barn og unglungur óx hann upp við annað uppeldi en við jafnaldrað hans, meðan við lékum okkur og gerðum það sem okkur datt í hug, varð Magnús að vinna við búa í Vík. Að pæla kartöflugarðinn, rýja rollurnar, raka túnin og moka skít út úr fjárhúsunum og fleira sem öllum var ætlað að gera á sveitabúi. Varð hann andvígur þessu og sneri sér að öðru þegar aldur var til. Snemma kom í ljós hans sérstaki persónuleiki sem fylgdi honum alla tið og gerði hann að eftirmannilegum manni. Það var næstum alltaf hláttur og gott skap þar sem Magnús var, hann reyndi að líta jákvætt á allt sem upp kom. Grín var alltaf tiltækt og ef möguleiki var á smá prakkaraskap var það ekki látið fram hjá sér fara. Min

rófið, gæti lesið og skrifast og farið með margföldunartöfluna utanað og sagði að kennarinn væri bara asni. Var hann rekinn úr tíma og sagt að fara heim. Til að fá útrás gegn þessari skömm og misrétti sem hann hafði verið beittur, elti hann hærur á leiðinni heim, náði einni og henti inn um opinn stofugluggan í Hlíð. Daginn eftir var hann kallaður á skrifstofu skólastjóra og prests og gefið tiltal. Varði hann sig af snilld, af niú ára strák að vera, gaf sig hvergi með það að kennarinn væri asni, en lofaði að henda ekki haenum inn um stofuglugga framar. Slapp hann með þetta, en við höfðum á tilfinningunni að kennaranum hafi verið gefið tiltal fyrir vikið. Eftir skólaskyldu var farið á sjóinn, virtist Magnús flýta sér sem mest að heiman til að losna við búverkin að Vík. Var hann á togurum og síldarbátum eftir því sem fari gafst. Einhverju sinni var honum boðið pláss á humarbát eftir vertið, en hann hélt nú ekki, þá yrði hann láttinn moka skít í helgarfriðum. Þessi óbeit á búverkum risti ekki dýpra en það að eftir að hann hafði rasað út og fest ráð sitt, byggði hann hús sitt við hliðina á foreldrum sínum í Vík. Á yngri árum skemmtum við okkur að þeirra tíma síð, fórum á boll í bænum eða austur í sveitir og er ekki frásagnarvert nema hvað kvenfólkid sötti að Magnúsi. Það brást varla að hann fari ekki heim með myndarstelpu af hverju balli eða skralli. Oft kom fyrir að ég var kominn á séns, en þegar hann kom nær hljóp stelpan beint í fangið á honum, fór ég oft einn heim af þessum sökum. Ekki vissum við hvernig á þessari kvenhylli stóð, þó hann væri myndarmaður var hann ekki fríður, hann hugsaði lítið um sjálfsan sig, var jafnan ógreiddur og í

Staðarberg GK 350. Ljósm. Ólafur Rúnar.

óburstuðum skóm með bindið í vasanum en við hinir með „brilljantín“ í hárinu, stíffstraujaðir og burstaðir með bindið á réttum stað. Er helst að sprýja kvenþjóðina um skýringu á þessu. Á þessum árum þróaði hann í sjálfum sér að vera talsmaður Sjálfstæðisflokkssins, varð þar til ákveðinn þrasaratónn með ákveðni. Í stjórmálaumræðum kvað hann alla í kútinn. Oft varð af þessu mikill hávaði og ljót orð látin fíjuka svo menn héldu að slagsmál væru í aðsigi, en þegar kom á það stig sló Magnús þessu upp í grín og kom sér í burtu, enda ekki hans eðli að slá og berja menn. Við sem þekktum hann tókum litinn þátt í þessu, vissum að þetta var hans íþrótt og skemmtun sem hann iðkaði aðallega við ókunnuga. Einhverju sinni vorum

Sigurður Einarsson og Sigurður Vilmundarson. Ljósm. Ólafur Rúnar 1960.

Landtaka í brimi. Íjósm. Ólafur Rúnar

við tveir kosnir sem fulltrúar Suðurnesja á þing Sambands ungra Sjálfstæðismanna sem haldið var á Egilsstöðum. Þarna voru saman komnir ungir menn, aðallega voru áberandi nokkrir nýútskrifaðir úr háskólanum, vildu þeir endurnýja stefnuskrá flokksins og töluluðu fyrir allskonar ályktunum. Sátum við stilltir og meðtókum þetta nýja í pólitík hver á sinn hátt. Um helgina var haldin hátið með mat, dansi og fleiru, kom að hvarvetna fólk af Norðausturlandi, aðallega kvenfólk, því spurst hafði út að þingmenn væru allir karlmenn og flestir einhleypir. Það var ekki langt liðið á kvöldið þegar gamla náttúran kom upp í Magnúsi og hann kominn með fallegustu stúlkum Norðausturlands uppá arminn. Eftir ballið fóru nokkrir að ræða „pólitík“ blandaðist hann þar inn, varð brátt hávaði mikill sem Magnús var snillingur í að skapa, hann hafði stutt Gunnar og Geir sem „Guði“ síðan Óli Thors var allur, leyst honum ekki á þessa nýju lögfræðinga sem þarna voru eins og Sófusson, Vilhjálmsson, Oddsson, Blöndal, Pálsson o.fl. Menn héldu að þarna væru blöðug slagsmál í aðsigi og kölluðu á lögreglu sem var þar næð. Lögregla þessi átti í nokkrum vanda, annars vegar voru nýútskrifaðir lögfræðingar úr háskólanum og hins vegar sjóari úr Grindavík. Það að auki var óheimilt að handtaka menn vegna stjórmálaskóðanna. En með lagni fékk hann Magnús í ökutí um bæinn og náleggar sveitir, þegar hann gerðist þreytur bauð hann honum að sofa í litlum steinkumbaða hjá lögreglustöð-

stofunni „þú er við ofsaveðri á öllum miðum en lægir með stormi síðegis“. Það var farið að braða og þegar hafist handa að ná inn línum, dregið hratt og næstum hver fiskur slitnaði af, ekki var hirt um það, aðalmálið var að ná inn línum. Það hefur verið náttúrolgmál að línum verður að ná hvað sem veðri liður, aldrei hef ég heyrt nokkurn mótmæla því, þó það væri að eins til að hún fúnaði og krókarnir ryðguðu vegna vanhirðu í viðkomandi beituskúr. Þegar liðið var á dráttinn fóru að heyra einkennileg hljóð frá rúllumanninum Magnúsi, mér skildist að hann væri farinn að syngja, barst mér brot og brot af gömlu lögnum okkar gegnum storminn. Þar mátti meðal annars heyra um hana Tótu sem gaf góða kossa og fleira. Ekki var um það að ræða að menn færði í kaffi eða annað, inn varð að ná línum. Á síðasta tengslinu var auðheyrt að hann var orðinn leiður á gömlu lögnum og farið að syngja klámvísur. Eitthvað var honum stirt um mál enda kominn með munnerkjum vegna kulda og winds, þó mátti heyra brot úr vísunni um stelpuna sem „ein var uppi í rúmi“. Að líndretti loknum kom hann inn í stýrhís og þaðan beint í vélarúmið sem var undir hans umsjá. Eitthvað fannst mér honum dveljast þar og eftir nokkum tíma fór ég að athuga þetta og sá að Magnús var enn að verma sig við þúströrið. Skömmu síðar kom hann upp, orðið heitt svo úr honum rauk, bað mig að slá af því hann vildi fara fram f og fái kaffi og eitthvað að éta. Á þessum barnungi í landi var mér hugsað til þeirra sem í landi biðu, við sem vorum um borð, vorum allir fjölskyldum með ung börn og sum ófædd. Á undansförmum vertíðum höfðu nokkrir línum bátar farist með allri áhöfn. Vestfirðingar höfðu orðið þar illa úti, tapað einum til tveim bánum víkulega. Var sundum í fréttum talað um hvað margir tugir eða hundruð barna urðu föðurlaus þá og þá víkuna. Kvensfélög um land allt söfnuðu peningum til að sjá þessum börnum fyrir mat og öðru þar til ný fyrirvinna var fundin. Ekki var í liftryggingasjóði að fara því þar hafði skatturinn fyrsta veðrétt. Þar sem skattur var borgaður ári eftir að var eðlilegt að menn skulduðu árs skatt, var það regla eftir að eiginmaður var týndur að eigur hans væru eign skattsins. Því var mikil í húfi fyrir ekkjurnar að ná sér í nýjan mann. Var þarna kjörið

tækifæri fyrir þá sem utanveldu höfðu orðið í lífinu enda ásókn þeirra að komast í pláss á fjörðum þessum. Voru þeir óðara komnir með konu og börn og orðnir virðingarmenn. Ef einhver leggur var í þeim þurfti bara að hósta þá fengu þeir nýjan bát, ef þeir hóstuðu tvívar þá togara og ef þrisvar þá frystihús með. En við Sunnlendingar höfðum ekki aðgang að Byggðasjóði og urðum að sjá um okkur sjálfir. Ef við kæmumst ekki heim úr þessum röðri voru litlar líkur að börmum okkar fengju annan föður en umkomulausam líðulaka og konan yrði að vinna á tvöföldum bónus í frystihúsini til að sjá fyrir þessari auka ómegð. Því á Suðurlandi þýddi ekki að hósta, það kom ekki togari út úr því. Ef menn hóstuðu of mikil voru þeir taldir skrifir og gert at í þeim. Í þessum hugleiðingum sá ég að Magnús var að veifa í lúkarskappanum og vildi hann komast aftur, var slegið af og haldið uppí um tíma. Radar og talstöð voru óvirk vegna ísingar, hreinsudum við klakann af og léttum vita af okkur. Við fréttum að aðrir væru komnir í land, sumir höfðu yfirgefið línuma, sem var reyndar ófyrirgefánlegt, misstu menn af þessu mannvirðingu sína. Var og hefur alltaf verið talinn hetjuskapur að missa bát og áhöfn ásamt öllum veðfærum í viðleitni til að bjarga línumi, voru sunnar messur um menn þessa og nýir bátar smíðaðir. Þegar við fórum að nálgast land fór Magnús aftur upp á þak að hreinsa snjó af radarnum, með honum fundum við leiðina inn á víkina en lengra náði það ekki, inn sundið urðum við að treysta á eigin skilningarvit. Ekki sáust nein siglingamerki en við þekktum þarna hvern boða, sem krakkur og ungligar lékum við okkur þarna á kaenum sem við fengum lánaðar, stálum eða smíðum sjálfir. Þarna höfðum við alist upp og síðar vegna atvinnu okkar farið þarna út og inn árum saman, svo þegar við komum í skjól við Nesid vorum við komnir heim. Það var að fylgja boðunum við Nesid á stjór þar til Magnús sá til sundbodans á bak sem var hans hlið á útkikkinu, þá til austurs vegna winds þar til sást í snjóþakinn malarkambinn á nesinu, þá inn með boðanum og til norðvesturs þar til sást í Svartaklett og óssengurnar, þá vorum við komnir inn. Ekki veit ég hvort einhver man eftir þessum röðri, enda síðir verið farnir frá upphafi og verða farnir um ókomna fram-

Staðarberg GK 350 í brimi á sundinu. Íjósm. Ólafur Rúnar.

tið, en ég fikk tiltal frá föður mínum, taldi hann óráð að róa 50 milur á haf út á 50 tonna pung um hávetur í tvísýnu veðri, reyndir menn fíru við síkar að staður bara rétt fyrir Nesid. Hefur hann trúlega talað af eigin reynslu. Þetta var minn fyrsta vetrarvertið sem skipstjóri og sú síðasta, reyndar gegndi ég störfum á sjó af og til af skyldurækni vor, sumur og haust þegar lítið var um vinnu í landi og til tekna en ekki af hugsjón, sneri mér að störfum í landi einkum netagerð. Sumir sögðu mig vera sjóhræddan, en ég held að virðing fyrir afkomendum fieddum sem ófæddum réði því að ég vildi ekki láta lífið fyrir verðlausa línuspotta á kauptryggingu einni saman. Við fyrsta tækifæri flutti ég með fjölskyldu mína til veðurselli staða, hef ég starfað á sjó, en aðallega við netagerð á austurströnd Ástralíu síðan. Með Kyrrahafið við fætur mér get ég fullyr að nafnið á því hafi er ekki út í bláinn. Ég sagði í upphafi ef Magnús vaknaði úr rotinu þá mun ég koma heim og taka með honum lagið. Ef ekki þá munum við taka lagið hinumegin, munu þar léttar vísur fjúka eins og um hana Tótu sem gefur góða kossa. Ekki held ég að Lykla-Pétur hendi okkur út þó við láum eina og eina klámvísu fylgja með, eins og með stúlkuna sem ein var uppi í rúmi.

Til hamingju með sjómannadaginn og bestu kveðjur til ykkar allra.

Sigurpáll Einarsson
Ástralíu

TOGHLERAR

J. HINRIKSSON ehf.

Súðarvogi 4 - símar 588 6677 og 581 4677

„Framleiðendur togbúnaðar í áratugi“

Kunn fiskimið fyrir landi Grindavíkur

Þær upplýsingar sem hér birtast, eru skrá yfir landmið frá Hópsnesi og austur um. Þær eru teknað saman af Lofti Jónssyni frá Garðbæ samkvæmt upplýsingum Jóns Guðmundsonar frá Skála. Árið 1990 kom í Sjómannablaði Grindavíkur grein um grunnmið og þvermið frá Hópsnesi að Reykjanesi en hún var tekin saman af Ólafi Rúnari Þorvarðarsyni samkvæmt upplýsingum fengnum frá Sigurgeiri Guðjónssyni frá Höfði. Ekki þótti nauðsynlegt að setja þann hluta með í þetta blað, þótt gaman væri að hafa þetta allt á einum stað.

Pegar farið er austur með Hópsnesi er miðað við Hópsnesvitann, sem er á svipuðum stað og varðan Sigga var áður.

Vitinn í Skógfell. Það er vestasta miðið við austur hraunbrúnina á Járgerðarstádaleimum og nær fram Stamp.

Litla Skógfell. Vitinn um Litla Skógfell.

Klaufin. (Klauf liggur niður í Svartsengi að austanverðu).

Vitinn í Klauf.

Svartsengi. Vitinn í Svartsengi.

Melhöll. Brunahöll vestan við Hagafell. Vitinn í Melhól. **Selháls.** Smá hæð vestur af Melhól. Vitinn í Selháls.

Fiskitorfur. Það eru grastorfur sunnan í Porbirni. Vitinn í austustu torfu; Vitinn í miðtorfu; Vitinn í vestustu torfu.

Gyltustigur. Það er stígur eða rauf sem liggur upp vestast í Porbirni. Vitinn í Gyltustig. Eftir þessu miði er austur hraunbrúnin fram á Sýlfell.

GRUNNMIÐ

AUSTUR AF HÓPSNESI

Eldvörp. Eldvörp um Pórkötlistaðanes.

Klof. (Dæld á milli tveggja hóla suður af Eldvörpum). Klof um Pórkötlistaðanes.

Tóftatún. (Pegar Húsatóftatún kemur inn að nesinu til suðurs). Tóftatún um Pórkötlistaðanes.

Djúpafjall. Pegar Sílfell ber við Pórkötlistaðanes þá heitir miðið Djúpafjall. Djúpafjall um Pórkötlistaðanes.

Grunnafjall. Pegar Skálafell kemur inn að nesinu til suðurs. Grunnafjall um Pórkötlistaðanes.

Látravarða. Þrjár vörður á Strýthól ber í Sílfell. Látravarða um Pórkötlistaðanes.

Eldvörp um Kónga. Látravarða um Sílfell.

Klofið um Kónga. Dæld á milli tveggja hóla í Eldvörpum.

Hraunnef í Pórkötlistaðanesi eins og stallur sem ber hærra kallað Kóngar.

Fjall um Kónga. Sílfell norðaustur af Reykjanesi.

Sýling. Lyngfjall ber í skarð á milli Fagradalsfjalls og Borgarfjalls. Þar var tekið Pórkötlistaðasund. (Prautalending). Sundvörður (tvær) er standa austan við Hestabrekkur ber saman þar til aðrar tvær vörður í Pórkötlistaðanesi taka við og bera saman og sú leið liggur inn að bryggju í Pórkötlistaðanesi.

Stallur. Stallur í Borgarfjalli, þegar hann kemur fram fyrir Lyngfjall.

Grynnri - Hnúða. Pegar sést á öxlina á Porbirni undan Húsafell. Hnúða: Grjóthruða uppi á Borgarfjalli.

Dýpri - Hnúða. Pegar sést á öxlina á Porbirni undan Húsafell. Önnur grjóthruða rétt aðeins austar uppi á Borgarfjalli, þegar kemur austur fyrir Lyngfjall austur af hrauni.

Hús á Hnúðum. Pegar Hvalhól ber í Húsíð (tóft) í Kapellulág. Þá er miðið kallað Hús.

Inn á Hnúðum. Sömu mið og á Hnúðunum en þá miðast sundur endi á Geitahlíð og suður endi á Núphlíð saman.

Brún. Hraunbrúnin vestan við Hraunsleirinn, þá er Hrafnshlíð að ganga undir Festi.

Leirinn. Pegar grjóthruða uppi á há Hrafnshlíð hverfur undir Festi, þá tekur Leirinn við.

Snið. Þá á austur endinn á Lyngfjalli að jaðra við austur endann á Fagradalsfjalli.

Múlinn. Þá á Kast (fjallid) að bera vestan við Festi.

Tvistýfling. Stallur á Hrafnshlíð, þegar hún jaðrar (er að hverfa) inn í Festi.

Hurðarleir. Þá á Kast að ver mitt á milli Festarfjalls að austan og Lyngfjalls að vestan og er þá talið að vera í miðjum Hraunsleimum.

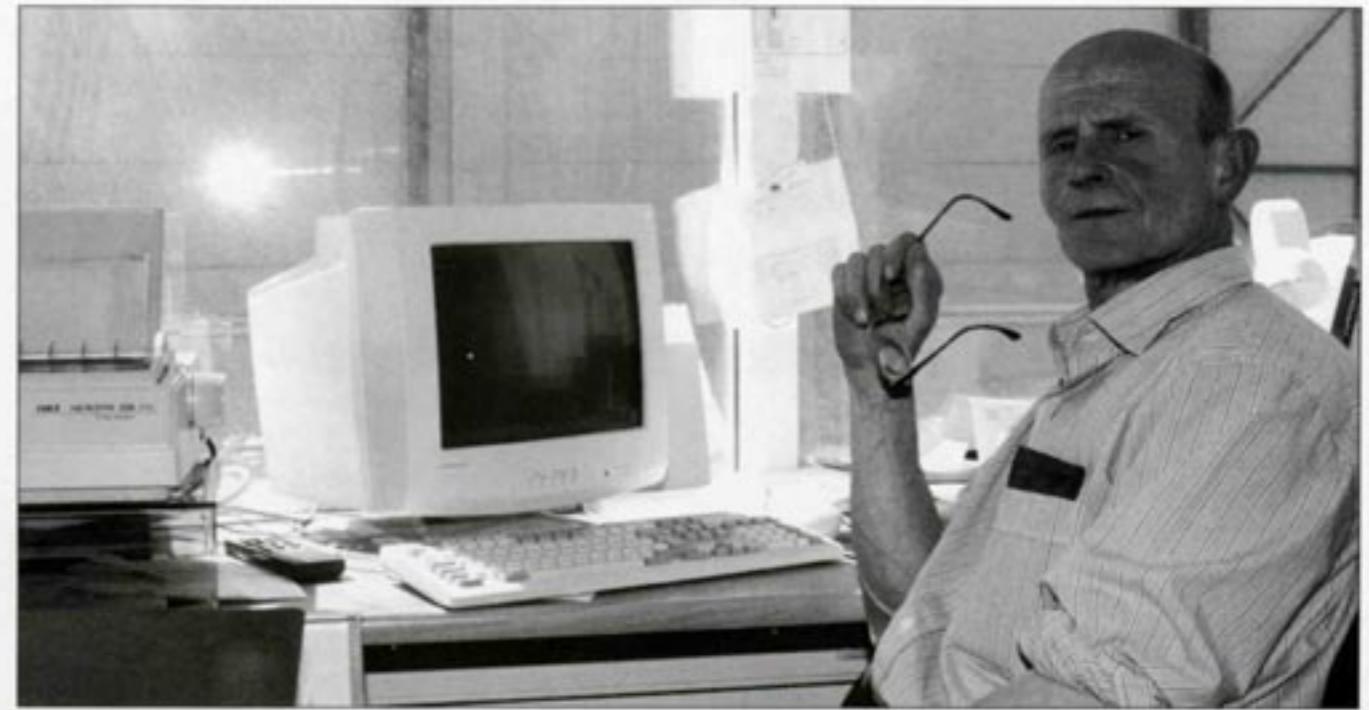
Lambastaparif. Grashóll (klettur, grasivaxinn er stendur út í sjóinn) á að bera í Lyngfjall fyrir austan Hraunsleirinn.

Skálarif. Er aðeins austar og sunnar, þá á móklöpp fremst í Lyngfjalli að bera í norðurenda á Festi og kletturinn (hóllinn) að bera í suðausturenda á Núphlíði.

Húski. Er suður af Skálarifi. Þá ber sama móklöppin í Lyngfjalli í norðaustur enda á Festi og Sílfell um Nestá.

Fláar. Eru nefnd mið frá Lambastaparifi austur á Litlu Húsbrún, sem er líttill hnúkur er á að jaðra við (kominn að því að hverfa inn í það að vestan) Skálamælifell.

Stóra - Hrútsbrún. Stóri - Hútur, næsta fjall fyrir austan

Loftur Jónsson. Ljósmt. Hinrik Bergsson.

Litla - Hrút. á að jaðra við Skálamælifell að vestan, fyrir vestan Selatanga.

Mölvíkurleir. Hann tekur við þegar sést á Stóra - Hrút austur undan Skálamælifelli, fyrir vestan Selatanga.

Á brúnunum eins og það var kallað, **Litla - Hrútsbrún** og **Stóra - Hrútsbrún**, eru svo djúpmið frá norðri til suðurs. Grynnsta miðið á brúnunum er:

Selaldan í Skarð. Hæð austur á Krýsuvíkurheiði framan við Geitahlíð að bera í stórt skarð í Katlahrauni vestur af Selatöngum.

Klofið um Bæ. Dæld milli tveggja hóla í Eldvörpum vestur af Porbirni á að bera í Miðbað á Pórkötlistaðum.

Eldvarpið um Bæ. Hraundrang suður af Klofinu á að bera í Miðbað á Pórkötlistaðum.

Á múlunum. Þá á síðasti tangi á Selatöngum og fremsti endi á Krýsuvíkurbergi að bera saman.

Nú er farið austur og inn í Mölvík, inn fyrir Mölvíkurleirinn, og heitir það mið Mölvík.

Mölvík. Pegar Stóri - Hrútur er kominn vel austur undan Skálamælifelli sjást tveir klettadrangar upp í hrauninu, þá á að bera í torfu framan í Skálamælifelli og Geitahlíðarendi í Katlahraunsskarðið vestan við Selatanga.

Katlahraun. Tekur við suðaustur af Mölvík. Varða uppi á Katlahrauni; þegar hún er komin í svonefndan Slakka fremst í Núphlíð. Nær austur að Tangasundi.

Tangasund. (Selatanger. Klettur sem var kallaður Dágon en er nú horfinn, en klöpp er eftir á miðjum sandinum). Klöppina á að bera í vestustu sýlinguna (hrufur) á há Núphlíð. (Dágon var suður af vestustu sjóbúnum).

Latur. Grasivaxinn hár klettur uppi í hrauninu á að bera í hraungjá austan í Núphlíð upp undan (vestur af) Sílfjalli og heita eystri og vestri gjá, (austur undan Selatöngum séð).

Urðarfellsbrún. Tvær vörður saman, er standa upp í hrauninu, ber í Urðarfell austan í Lönguhlíð; austan Selatanga.

Mælifellsbrún. Sömu vörðurnar bera í Krýsuvíkmælifell.

Latsbrún. Sömu vörðurnar bera í Latsfjall.

Hólmasund. Pegar vestur endann á Húshólma hraunnefinu ber í Latsfjall er miðið Hólmasund; grunnt og djúpt.

Bergsendi. Pegar Krýsuvíkurbergssendi er kominn í Krýsuvíkmælifell, þá er miðið kallað Bergsendi.

Haell. Grastorfa á Krýsuvíkurbergi, sem skagar út, á að bera í Krýsuvíkmælifell. Þessi torfa er vestan við Krýsuvíklaek þar sem hann rennur fram af berginu og er nafnið Haelsvik dregið af þeim hæll.

Veðibjöllunef í Langageira. Grunnmið. Síðasti og vestasti tanginn út af Selatöngum á að bera í suðurenda á Húsafell.

Veðibjöllunef í Djúpageira. Þá á sami tangi að bera fremst í Fiskidalsfjall.

Steininn í Gjögrið. Þetta mið er inn af Haell, inn við Pyrslingastein (stór steinn út í sjónum). Þá á stór steinn uppi á berginu, vestan við Lundapall, að bera í Latsfjall.

Hásteinn. Mið sem er út og suður af Fuglasteini (austan við Hælsvikurleir). Hásteinn er hóll eða klettur framarlega á Selvogsheiði. Hann á að bera í Seljabótarnef, sem er vestur af Héðinsarvík (það er grunnmið) og austurmið; þá á Bæjarfellid í Krýsuvík að bera í hæsta hólinn á berginu austan við Ræningjastig.

Kvennagönguhólar. Það eru þrír hólar á Selvogsheiði í röð. Peir eiga að bera í Seljabótarnef suður af Hásteini. Djúpmið; austur miðin sömu (eða Bæjarfellid í hólinn austur af Ræningjastig).

Björgin. Þá á hár stallur sem er ofan við Kvennagönguhóla að bera í Seljabótarnef. Og Bæjarfell að bera í lægðina, sem er næst austan við hæstu hæðina austan Ræningjastigs í Krýsuvíkurbergi.

Þessi mið eru flest öll miðuð við misdýpi þar sem fiskur sækir í vegna straums, skjóls eða í ætisleit og verði ekki vart fisks á einhverju þessara miða, þá er lítið um fisk. Það sést nú best eftir að dýptarmælar komu til sögunnar hversu miðin eru nákvæm.

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum hamingju- og
fieillaóskir á sjómannadaginn**

Staðarkaup

Sími 426 8065 og 426 8181 - Fax 426 8701

Vélsmiðja Þorsteins ehf.

Seljabót 3, Grindavík - Sími 426 8540 og 852 5421 - Fax 426 7540

**Önnumst allar viðgerðir á verkstæði og úti í bæ
Allt frá snúrustaurum upp í skuttagara.**

Öll alhliða vélsmiðjuvinna fyrir útgerðir, skip og fiskvinnslu

Eigum flestar tegundir af smiðætni. Smiðum úr járni, áli og ryðtríji stáli ásamt rennismíði og uppsettingu á vökvakertum. Höfum fyrirlíkkjandi háþrystidælustöðvar, slöngur, fittings, rör, síur, dælur, barka, mæla, vökvestjórnloka, magnloka og fleira. Einnig flestar rafsuðuvörur frá Klif hf. og mikið úrvál af boltum í millimetra- og tomumumáli.

Almennar bílaviðgerðir

Höfum á lager til bílaviðgerða bremsuhlut, timareimur, ókulhosur, kveikjuhluti, viftureimar, kerti, kertaþraði, vinnukonur, allar ljósaperur og einnig útvegum við aðra stærri varahluti í bíla með stuttum fyrirvara. Smyrjum allar tegundir bíla, skiptum um síur og olur.

Látið fagmenn vinna verkið fljótt og vel!

SJÓMENN - ÚTGERÐARMENN **Afgreiðum 35 tonn á tímann**

Eigum ávallt nægar birgðir af

SKIPSTJÓRAÍS

Pessum góða frá Ísfélaginu.

Afgreiddur beint um borð á bílpall eða í aðrar flutningaumbúðir.

Afgreiðslutími 08:00 - 19:00
alla virka daga nema laugardaga.

Eftir lokun vísar símsvari á
vakthafandi afgreiðslumann sími 426-8655.

Óskum sjómönum, útgerðarmönum og
fjölskyldum þeirra til hamingju með daginn.

Þökkum fyrir ánægjuleg viðskipti.

Ísfélag Grindavíkur hf.

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heiðlaóskir á sjómannadaginn*

VÍSIR

FÉLAG SKIPSTJÓRNARMANNA

Á SUÐURNESJUM

Hafnargötu 90 - 230 Keflavík - Sími 421-4942

FJÖLBRAUTASKÓLI SUÐURNESJA

Sunnubraut 36 - 230 Keflavík - Sími 421-3100

Fyrirhugað er að hefja kennslu á sjávarútvegsbraut næstu haustönn. Námið er til tveggja ára (4 annir) og veitir takmörkuð réttindi til skipstjórnar og vélgaeslu og er undirbúningur fyrir framhaldsnám í skipsstjórn.

Skólameistari

ÚTGERÐ
ÓLAFUR GK - 33
GEIRFUGL GK - 66
SKARFUR GK - 666
GAUKUR GK - 660
GRINDVÍKINGUR GK - 606
REYNIR GK - 47
ALBATROS GK - 60

FISKANES HF.

ÞORBJÖRN HF.

STOFNAD 1953

Símar: Skrifstofa 420-4400, Verkstjóri 426-8078
Veiðarfæri 420-4414, Fax 420-4401

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og
öðrum Grindvíkingum
famingju- og heiðlaóskir
á sjómannadaginn.*

M/b Stella

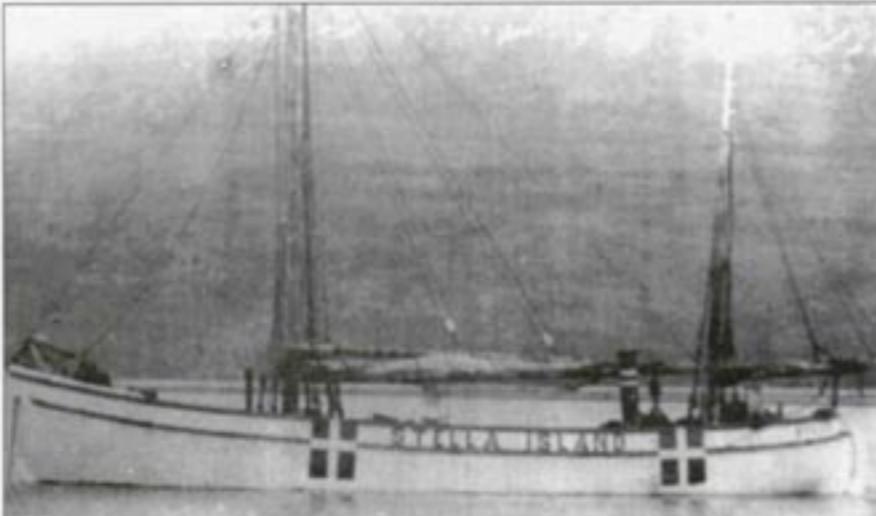
Árið 1947 var stofnað hlutafélag um útgerð og fiskvinnslu í Grindavík, Útgerðarfélag Grindavíkur. Stofnendur þess og aðaleigendur voru fjórir, en auk þeirra áttu margir Grindvikingar hlut þar í. Þetta sama ár keypti félagið vélbátinn Óðin frá Akranesi, og næsta ár á eftir tvo nýlega 38 smálesta báta, Ægi og Tý. Gerði félagið þessa báta út næstu árin, en Tý var seldur 1952 og Ægir 1954. Í stað þeirra var keyptur 64 smálesta bátur, Stella NK 61 frá Norðfirði. Kom Stella til Grindavíkur í desember 1954 og fékk einkennisstafina GK 350. Í grein sem birtist í Sjómannadagsblaði Austurlands 1995, er saga m/b Stellu rakin í meginatrisum. Verður hér að verulegu leyti stuðst við þá grein.

TVÍSIGLD MÓTORSKONNORTA

M/b Stella var smíðuð í Frederiksund í Danmörku hjá Brödrene Andersen Baadebyggeri og Savskæreri 1910. Hún var tvísigld mótorskonnorta, byggð úr eik og lerki, 34,4 brúttotonn að stærð.

Stella EA 373.

Stella SU 3.

Vélartegund var Gideon, 26 hestöfl. Samkvæmt bréfi frá Kristian Andersen, sem var skrifast fyrir hönd Brödrene Andersen í Frederiksund, var búið að afhenda bátinn til eigenda fyrir 1. mars 1910. Eigandi var verslun Þorbjargar Runólfssdóttur á Nesi í Norðfirði. Þorbjörg nefnir bátinn Stella SU 3. Stella lestaði vörur frá Thor E. Tulinius & co. í Kaupmannahöfn til Norðfjarðar. Lagt var af stað þann 3. maí 1910 og komið til Norðfjarðar 12. maí. Eftir komuna

SETT Á LAND OG LENGD

Í septembermánuði 1913, var m/b Stella sett á land á Akureyri og þann 29. október var hafist handa við að lengja hana. Var hún þá tekin í sundur í miðju og lengd þannig. Því verki var lokið 18. apríl 1914. Yfirsmíður við verkið var Kristján Markússon á Akureyri. Þann 17. apríl 1914 fór fram virðingargjörð á m/b Stellu. Þá var hún metin á 19.900 kr og mæld 43 brúttotonn að stærð.

2. apríl 1917 er hún skráð frá Akureyri. Í skipaskrá Eyjafjarðarsýslu er hún nefnd Stella EA 373. Eigendur eru sagðir Verslun

Snorra Jónssonar á Akureyri og Sigfús Sveinsson kaupmaður á Norðfirði. Það ár var sett í hana aflmeiri vél. Bolinder 65 hestöfl. Var það gert í Gautaborg í Svíþjóð. Í janúarmánuði 1920, eru styrkt bönd og styttur í m/b Stella og settur á hana nýr skans. Var þetta gert vegna þess hversu veigalítil og grannbyggð hún þótti að aftan. Var mótorinn farinn að hrísta hana og liða eins og Rögnvaldur Snorrason segir í bréfi til Sigfúsar Sveinssonar dagsettu 26. apríl 1920.

UMBÝGGÐ 1934

Sumarið 1927 stóð Stella uppi á Akureyri. Veturinn eftir var nokkur hluti þilfarsins settur nýr og gerð grind undir mótorhússkappa. Þverbitar og allir styrktarbitar voru endurnýjaðir sem og afturmastur, skammdekk og hástokkar að hluta. Það er svo árið 1934 sem hún er umbyggð og stækkuð á Norðfirði af Peter Vigelund, kunnunum skipasmið.

Stella NK 61.

I Sjómannablaðinu Víkingi 1.-2. því nafni. Báturinn var með til-tölulega nýju hekki, en var áður tvístefnungr. Sigfús langaði til að eignast nýtt stórt skip, 70 tonn, og bað mig að smíða. Hann vildi þó að ég notaði hekkið af litlu

Stella GK 350. Ljósm. Ólafur Rúnar.

Skipshöfnin af m/b Stella fór í gúmbátinn og var síðan tekin um borð í m/b Flóaklett frá Hafnarfirði. Á myndina vantar skipstjórn. Ljós. Ólafur Rúnar.

Stella því að hún hefði verið mestu happasleyta. Þetta gerði ég og reif bátinn í fjörunni. En erfitt var að hafa hekkið hangandi á stoðum í fjörunni meðan ég tengdi það við nýjan kjöl, bönd og stefni. Tókst samt allt með ágætum. Út úr þessu kom 64 tonna bátur með hvalbak, fyrsti báturinn hér með því lagi.“ Ný vél af gerðinni Wichmann, 120 -140 hestöfl var sett í bátinn. Skipasmíðaskírteini var dagsett 7. júlí 1934. Þar er báturinn nefndur Stella NK 61. Í skipaskrá Neskaupstaðar er tekið fram að eigandi að Stella sé Verslun Sigfúsar Sveinssonar. Var báturinn síðan gerður út frá Norðfirði um 20 ára skeið. Árið 1947 var enn skipt um vél í Stellu og sett í hana Ruston dieselvél, 200 hestöfl. Sú vél var í henni til loka.

SELLD TIL GRINDAVÍKUR

Samkvæmt afsali, dagsettu 14. desember 1954, var Stella seld til Grindavíkur og fór hún alfarin frá Norðfirði 15. desember. Eftir að Stella kom til Grindavíkur, var hún gerð út á bolfskveiðar á vetrarvertíðum og síldveiðar fyrir Norðurlandi á sumrum. Reknetaveiðar voru einnig stundaðar á haustin. Skipstjóri var lengst af Gunnar Gíslason frá Vík. Fóru bátsverjar á Stellu í gúmbát-

FIMM MANNA ÁHÖFN BJARGAÐIST

Um 1960 voru hafnar humarveiðar báta fyrir Suðvesturlandi. Var Stella meðal þeirra báta er stunduðu þær veiðar, en í bókaflokknum Þrautgöðir á raunastund, XV bindi, er eftirfarandi frásögn frá árinu 1962:

„Aðfaranótt 27 ágúst sökk vélbáturinn Stella GK 350 frá Grindavík en fimm manna áhöfn bátsins bjargaðist um borð í vélbátinn Flóaklett frá Hafnarfirði. m/b Stella var gerð út til humarveiða og var í róðri, 10 til 15 sjómílur norður af Eldey. Höfðu bátsverjar lokið við að ganga frá aflanum úr fyrsta halinu um klukkan hálfþólf um kvöldið og þar sem humarveiðar voru ekki stundaðar að nærlagi lögðust allir skipverjarnir til hvíldar nema einn sem stóð vakt. Um klukkan tvö um nóttina voru vaktaskipti og tóku þá mennirnir sem voru að skipta um vakt eftir því að sjór flæddi inn í vélarrúmið úr lest bátsins. Vökktu þeir félaga sína í skyndingu og var lekinn kannaður. Reyndist báturinn vera hálffullur af sjó og auðséð að hann myndi ekki haldast á floti. Ekki gafst tóm til að kalla á aðstoð í talstöð bátsins, en skotið var neydarsíði og gúmbáturinn settur út.

Samantekt:
Ólafur R. Þorvarðarson.

Sendum sjómönnum og fjölskyldum þeirra hátíðarkveðjur á sjómannadegi

Grindavík

Bláa Lónið

Grindin hf.

Verkalyðsfélag Grindavíkur

Verslunin Máimey

Verslunin Bláfell-Ásgardur ehf

Oliuverslun Íslands
Sigmar Eðvarðsson

Festi hf.

Pórshamar GK-75

Sjómannastofan Vör

Bókabúð Grindavíkur

Fiskmarkaður Suðurnesja

Vátryggingarfélag Íslands

Lyftaraþjónusta Grindavíkur

Farsæll ehf. - Farsæll GK 162

Öxl hf. - Sigrún GK-380

Selháls hf. - Þorsteinn Gíslason GK-2

Sigurjón Jónsson - Vinnuvélar

Sólmynd hf.

Lögbók

Blóma Þróunar
Síðuveigar

Tryggingarmiðstöðin - Flakkarinn

Rafborg hf.

Samband sveitafélaga
á Suðurnesjum

Krosshús

Tæknivík

Rafþjónusta Birgis

E.P. Verk ehf.

Reykjanesbær

Íslandsbanki Keflavík

Kaupfélag Suðurnesja

Verkalýðs- og sjómannafélag
Keflavíkur

Vélstjórafélag Suðurnesja

Útvegsmannafélag Suðurnesja

Verslunarmannafélag Suðurnesja

Hafnarsamlag Suðurnesja

Garður

Gerðahreppur

Vertíðarspjall

V eðurfar er snar þáttur í lifi hvers sjómanns og stjórnar að miklu leyti þeirra afkomu. Enda er það svo að þegar tvær menn meðast hér í Grindavík þá er helst spjallað um aflabróð og veðurfar. Hefðbundinni vetrarvertíð er nú að ljúka og við tekur vorvertíð. Það er haegt að segja að vertíðarnar hjá sjómönnum eru jafn margar og árstíðarnar. Á sumarvertíðinni í fyrra gekk humar og rækjubátum ekki nágu vel og virðist vera alvarlegt ástand á humarstofninum. Afli var mun minni en á vertíðinni árið áður en þá var afli frekar lélegur. Sama er að segja af rækjubátum sem veða á Eldeyjarsvæðinu, mun minni afli á milli ára og ekki bjart framan undan.

Síðasta ár var þó mjög gott hjá loðnubátum og m.a. fékk Hábergið 40.600 tonn á síðasta ári að verðmæti 257 milljónir króna sem er mesti afli sem Hábergið hefur fengið á einu ári. Einnig má geta þess að Fiskimjöl og Lysi tók á móti um 80 þúsund tonnum

Grétar Sigurðsson

allra staðstu gerð en nú í haust vantar stóra þorskinn að miklu leiti í aflann. Lítill sem engin ufsaveiði var í haust og grátlegt að sjá að stöðugt minna og minna af síld berst til Grindavíkur og það litla sem kemur fer í braðslu. Ekki eru nema örfa ár síðan að landað var tugum þúsunda tonna af síld í Grindavík og síldarverkun var ein sú mesta á landinu. Þetta skapaði mikla vinnu og verðmæti fyrir okkur Grindvíkinga en er ekkert orðið nú. Eftir að línumtöldun var afnumin þá óttuðust menn að það mundi hafa veruleg áhrif á sjósókn línbáta yfir svartasta skammdegið og vinna mundi minnka en staðreyndin er sú að afli hefur ekki minnkað á þessum tíma sem betur fer.

Tíðarfarið á vetrarvertíðinni hefur verið með eindænum gott og aflabróð verið með ágætum. Sjómannaverkföll hafa sett sitt mark á þessa vertíð því sjómenn fóru í verfall 3. febrúar til að ná sínum kröfum fram. Lítt þokaðist í samningum deiluaðila og frestuðu sjómenn verkfalli 11. febrúar þegar þeir sáu fram að það að ríkis-

Heildaraflí

	Sept	okt	nov	des	jan	feb	mars	april
96 - 97								
Botnfiskur	1423	1572	2288	2029	1658	3925	4340	3027
Loðna	1301	3857	1207	993	0	24608	22402	0
Síld	0	1167	761	0	432	0	0	0
97 - 98								
Botnfiskur	857	1877	2160	2429	2865	3255	4479	2991
Loðna	0	6433	5280	4358	0	5745	19232	1312
Síld	0	30	207	458	638	0	0	0

Heildaraflí

	Loðna	síld	humar	rakja
1996	71085	1928	294	518
1997	79614	773	196	351

Þorskafli - september 1997 til mars 1998

11.458 tonn

Þorskafli eftir löndunarhöfnum

September 1997 til mars 1998

Þorskafli samtals: 125.794 tonn

Sendum sjómönum og fjölskyldum þeirra hátíðarkveðjur á sjómannadegi

Sandgerði

Sandgerðishöfn

Verkalýðs- og sjómannafélag

Sandgerðis

Reykjavík

Farmanna- og
fiskimannasambandið

Sjómannasamband Íslands

Vélasalan

Lögmannastofa Arnmundar

Backman hf.

Brimrún

Hampiðjan

Ísmar hf.

Grótta vélbaðaábyrðartrygging

Alþýðusamband Íslands

Marel hf.

Toyota,

P. Samuelsson

Hafnarfjörður

Sjómannafélag Hafnarfjardar

Vestmannaeyjar

Sjómannafélag Jötunn

Vestmannaeyjahöfn

Neskaupsstaður

Tröllanaust

Síldarvinnslan Neskaupsstað

Vélaverkstæði Guðmundar

Skúlasonar

Akureyri

Sjómannafélag Akureyrar

stjórnin mundi setja lög á kjaradeiluna. Aftur fóru sjómenn í verkfall 16. mars til 26. mars þegar samningar náðust. Er það alit margra að sjómenn hafi lítið haft upp úr krafssinu.

Línubátar með beiðningarvélar hafa fiskað mjög vel í vetur og hefur nánast ekki klíkkað róður hjá heim. Afli hjá netabátum hefur verið góður í vetur og var mokfiskir á bátunum fyrir páskastopp sem var frá 9. - 18. apríl en eftir páskana var mun minni afli hjá netabátum en línubátar voru að fá gott. Loðnan létt standa á sér í byrjun vertíðar og enginn afli var í janúar. Eftir verkfall fanst loðna en erfitt var að eiga við hana og afli var ekki mikill. Loðnan hélt sig fyrir austan og óttuðust margir að loðnan kæmi ekki vestur fyrir Eyjar þessa vertíð. En loðnan er óútreiknanleg að þessu leytinu og var góð loðnuveiði í mars og frysting var með hefðbundnum hætti. Hrognafrusting var þó með minnsta móti en miklar byrgðir voru til frá síðstu vertíð.

Handfæra karlarnir eru flestir komrir af stað eftir páska og hefur apríl verið einstaklega góður hjá þeim enda tíðarfar verið gott.

FRAMKVÆMDIR

Á síðasta ári voru miklar dýpkunarframkvæmdir í höfninni. Færeyska fyr-

Palli og Andrés við löndun úr Sighvati. Íjósm. Hinrik Bergsson

irækið J & K Petersen átti lægsta tilboðið kr. 156.770.000 í þann áfanga sem boðinn var út en dýpkað var út ósmerkin úr 4 - 5 metrum í 7 metra dýpi. Einnig var dýpkað í vestur höfninni þar sem loðnulöndunin er og innan við steinkerið. Verklok voru áætuð um miðjan október en í heild sinni gekk verkið vel og var dýpkun lokið í endanum ágúst. Mikið hefur munað um þessar framkvæmdir sérstaklega fyrir loðnuskipin og geta nú djúpristari skip komið til hafnarinnar. Þetta er þó ekki nema einn áfangi af þremur því að næst þarf að dýpka beinu leiðina út

Að lokum vil ég senda sjómönum og fjölskyldum þeirra svo og öllum Grindvíkingum hamingjuóskir á sjómannadaginn.

Grétar Sigurðsson

Gamlar heiðranir

Árið 1978 voru heiðursmenn Sjómanna- og vélstjórafélags Grindavíkur þrír talsins. Það voru þeir Jón Danielsson frá Garðbæ, Guðmundur Jónsson frá Heimalandi og Bergur Bjarnason frá Hjarðarholti. Allir skiliðu þessir heiðursmenn miklu og erfiðu starfi í þágu lands og þjóðar. Blessuð sé minning þeirra.

Íjósm. Ólafur Rúnar.

Fiskveiðar við Afríku

Afrikuríkið Ghana sem áður nefndist Gullnaströndin, er í Vestur Afriku við norðanverðan Gineuflóa. Filabeinsströndin er næsta ríki til vesturs og Nigéria er nágrannaríki til austurs.

Hér fyrr á öldum kallaðist ríkið Praelaströndin, þar sem landið var miðdepill þrælaviðskipta í Vestur Afriku um þriggja alda skeið og viðskiptin blómstruðu þar sem milljónir manna voru fluttir nauðugir yfir hafið til Ameríku.

Danir stunduðu viðskiptin hvað harðast Evrópubúa og voru meðal annars nýlenduherrar hér í áratugi og reistu mörk virki og kastala við strendur landsins.

Siglingaleiðin sem dönsku skipin sigldu kallaðist þríhyrningsleiðin. Sigt var með staðvindum suður með Evrópu til Vestur Afriku þar til skipin hittu Gíneustrauminn sem fleytti þeim austur til Praelastrandarinnar. Eftir að búið var að ferma skipin þrælum var sami Gíneustraumur sem lá í þveröfuga átt til vesturs og er staðbundinn

Orn slappar af eftir erfliðan dag.

dýpra utan við landgrunnið, notaður til þess að fleyta skipunum vestur til Ameríku.

Á þessum slóðum nálegt miðbaug tók venjulega kyrriðri og tók það strauminn venjulega marga mánuði að bera skipin yfir hafið. Ýmislegt hrjáði

fólkid á þessari löngu leið og oft kom það fyrir að yfir helmingur þess dó á leiðinni.

Eftir affermingu þrælanna í Ameríku voru skipin venjulega hlaðin sykri og voru bœdi staðvindar og Golfstraumurinn notaðir til þess að fleyta skipunum heim til Evrópu.

Ein slík þríhyrningsleið, Evrópa - Afrika - Ameríka - Evrópa, tók venjulega yfir ár og skilaði oft svo miklum hagnaði að fullgreitt var fyrir skipsverðið.

ALMENNT UM LAND OG PJÓÐ

Íbúafjöldi Ghana nálgast nú 20 milljónir sem skiptast í marga ættbálka og töluð eru mörk mismunandi tungumál. Flestir íbúarnir eru kristnir og kjósa þeir sér ensku sem megin tungumál enda landið fyrrum nýlenda Englands.

Pjóðin öðlaðist sjálfstæði árið 1957, fyrst allra Afrikuríkja. Í dag ríkir fríður í landinu og stöðugt lýðrædislegt stjórnarfari.

Efnahagur íbúanna er rýr og almennt

Jóhann Gíslason í þurrkví.

býr fólk við fátækkrakjör þriðjaheimsþjóða. Flestir hafa framferi af landbúnaði en Ghana hefur verið einn af stærstu kakóframleidendum heims undanfarin ár. Ávextir og grænmeti er mikilvægur liður í útflutningi landsmanna.

Landið er auðugt af náttúrulegum auðlendum, s.s. gulli, silfri og demontum og er efnahagur landins mjög háður námuvinnslu sem er meginuppistaða gjaldeyrisöflunar.

SJÁVARÚTVEGUR

Sjávarútvegur skiptir þjóðarbúið í raun ekki miklu máli efnahagslega séð og skilar hlutfallslega litlu af þjóðarframleidslunni.

Sjávarútvegurinn skiptir hins vegar miklu máli fyrir einstaka bæjarfélög og veitir miklum fjölda þar atvinnu.

Sjávarútvegur hefur farið waxandi hér en líkt og í mörgum Afrikuríkjum hafa fiskveiðar lengst af einskorðast við strandveiðar á smáum og lélegum fleytum sem smíðaðar eru úr gríðarstórum eintrjánungi.

Pessi fley eru flest knúin seglum og algengt er að yfir tuttugu menn séu í

áhöfn. Sum hver eru með utanborðsmótor og stunda þá gjarnan veiðar með hringnót sem er grunn en mjög löng eða um 400 fáðmar og allt er unnið á höndum.

Nokkuð er um stærri þilfarsskip sem eru um 40 til 60 lestir að stærð og stunda eingöngu nótaveiðar og hafa um þrjátiu menn í áhöfn, enda allt unnið með handaflini og engin tækni viðhöfd við veiðarnar, ekki einu sinni lélegur dýptarmælir. Fiskurinn verður því að vaða í torfum svo haegt sé að kasta nótinni líkt og tiskaðist á Íslandi á fyrri hluta aldarinnar. Aðbúnaðurinn um borð í þessum bánum er þvílikur að vart er haegt að ætlast til að nokkur maður trúi því. Það er enginn lúkar né aðrar vistarverur um borð og nær því lestin fram í stefni. Mannskapurinn hvílist því ýmist í nótinni, á dekkini eða uppi á stýrishúsi. Eldað er með viðarkolum á járnhlöð á dekkini og matast þar hver sem best verða vill. Um borð eru þrjár tunnur með drykkjarratni, en engin er snyrti- eða salernisaðstaðan og þurfa sjómennirnir því að gera stærstu þarfirnar á bordstoknum og sitja þá gjarnan tveir eða fleiri

saman og spjalla á meðan. Öryggisbúnaður um borð er enginn, hvorki gámmibátur né bjargbelti, en algengt er að bátarnir stoppi utan við innisignalingu á leið á miðin og mannskapurinn signi sig líkt og tíðkaðist á Íslandi í gamla daga.

Kóreumenn stunda hér miklar túnfiskveiðar og nota til þess stór og góð skip en viðhöfd er nokkuð frumstæð aðferð við veiðarnar. Skipin hefja veiðar með því að afla lifandi beitu sem er smátt sili og er því haldið lifandi um borð í sérstökum beitutönkum. Þegar komið er á túnfiskmiðin leitar skipið að vöðu og þegar hún finnst þá lætur skipið reka við vöðuna og heldur henni í kyrrstöðu með því að kasta út lifandi beitunni og jafrnfram er sjó dælt út eftir endilöngum bordstoknum og þannig mynduð sjónbrella sem um sílisvöðu væri að ræða sem heldur túnfisknum við skipið.

Áhöfnin hefur já þegar ráðað sér upp eftir endilöngu skipinu með bambusstengur þar sem agnlaus öngull hangir í. Túnfisknum er síðan sveiflað um borð eins og hver getur í sig gaddað og þannig er mikill hamagangur í

óskjunni á meðan túnfiskvaðan varir við skipið.

Togarar eru flestir í eigu útlendinga og gerðir út af Kóreumónnum, Grikkjum og Kínverjum. Petta eru allt gömul frystiskip og flest hver stór en algjörlega úrelt hvernig sem á það er lit- id.

Íslenskum togarsjómönnum þetti lítið til koma að sjá þann búnað sem um bord er og engum þeirra dytti til hugar að halda að skipin væru í fullum rekstri, svo eru þau hrörlag.

Skip þessi stunda eingöngu veiðar á grunnslóð með fótrepistrolli og forðast harðan botn. Almennt er söknarþungi og ásókn í fiskimiðin á landgrunnu lítill, en skipunum er heimilt að stunda veiðar sem takmarkast við 15 faðma dýpi og þar heldur flotinn sig gjarnan.

Fátt er að sjá skip við veiðar á dýpra vatni en 50 fóðum og djúpslóðin og kanturinn þar fyrir utan er algjörlega ónyttur.

Skipin stunda heilfrystingu um bord og er aflu oft með ágætum, en þau koma ekki til hafnar fyrr en þau hafa fengið fullfermi sem tekur vanalega einn til two mánuði og landa þá 300 til 400 tonnum af frosumum fiski.

Heildarfiskveiðin er talin vera 800 þúsund tonn á ári að meðtoldum vatnafiski og fer aflinn að mestu til neyslu

innanlands, en neysla á fiski er almennt mikil í landinu. Þá er talsvert innfluttf af ódýrum fiski frá öðrum Afrískurkjum, aðalega sild og hestamakril.

HVERS VEGNA ÚTGERÐ Í AFRÍKU

Það hefur lengi legið ljóst fyrir íslenskum sjávarútvegi að stuðla hefur þurft að þróun nýrra tekníku og það hefur færst í vöxt á undanfönum árum að íslensk sjávarútvegsfyrirtæki hasli sér völl á erlendum vettvangi með góðum árangri.

Pessi fyrirtæki hafa viðsvegar í heiminum náið góðum árangri og átt stóran þátt í að flytja út íslenska þekkingu á svíði sjávarútvegs.

Hins vegar hafa fáir einstaklingar stuðlað að möguleikum í sjávarútvegi í löndum þriðja heimsins og því vaknaði áhugi hjá mér ásamt nokkrum framtaksömum vinum mínum að huga að útgerðarmöguleikum í Afríku.

Afríkurkið Ghana varð fyrir valinu og í því skini hélt ég utan árið 1994 til viðræðna við stjórnvöld og til þess að afla tilskilinna leyfa. Þá var gengið frá samningi við fyrirtæki í Ghana um samstarf í útgerðarmálum.

Það var svo um miðjan október sama ár að við félagnir Karl Helgason stjóri og sonur minn Sveinn stýrimaður ásamt fleirum sigldum frá Íslandi

áleiðis til Afríku. Skipið hét Lyngey og er öllum Grindvíkingum að góðu kunnugt enda mikil afaskip og setti svip sinn á brejarfélagið okkar til margra ára undir nafninu Hófsnes GK 77

Skipið reyndist vel í alla staði og byrjunarörðugleikar við veiðarnar voru minni en búast hefði mátt við að óreyndu. Aflinn var rýr í fyrstu en jökst stöðugt eftir því sem menn lærðu á aðstæður og óflöðu sér reynslu. Allt var svo gjörólkrt því sem menn áttu að venjast heima á Íslandi. Það voru ekki veiðarnar sem var mesta vandamálið. Samstarfið við samstarfsaðila okkar hér varð fljóttlega mjög stirt svo upp úr slitnaði á mjög átakanlegan hátt. Ég á hvorki vilja til né orð til að lýsa þeim atburðum sem hér gerðust enda myndi ekki nokkur maður á Íslandi trúa mér ef ég reyndi það.

Allt síðferði í viðskiptum í mörgum löndum Afríku er á lágu stigi og mjög ólíkt því sem tilkast í síðmenntaðri löndum. Samstarfsaðilinn reyndi því að komast yfir þetta ágæta skip og beitti í því sambandi vægast sagt ógeðfellum aðferðum. Með Guðs hjálp tókst mér að yfirlíti erfðileikana og standast aðförlina, en ekki fyrr en baði löggregla og her ásamt Hæstarétti landsins höfðu skorist í málið.

Prátt fyrir að erfðileikarnir hafi viðsvegar komið sér mjög illa þá er því

ekki að leyna að þetta var afar lærdómsríkur tími.

Það er einmítt staðbundin reynsla sem þarf til farsældar í sjávarútvegi í löndum þriðja heimsins.

Í dag eru við tíu Íslendingar hér í Ghana og skipin sem hafa komið yfir hafið að heiman eru orðin fjögur.

Félagi minn og vinur Þorleifur Björgvinsson frá Þorlákshöfn sem er mörgum að góðu kunnur í íslenskum sjávarútvegi, er sameignarmaður minn hér í útgerðinni og árið 1996 keyptum við saman Jóhann Gíslason sem er 250 tonna dragnótaskip og í alla staði vel útbúið til veiða.

Hinrik Haraldsson skipstjóri frá Keflavík hefur gegnt skipstjórn á skipinu frá upphafi og náið afbragðsgóðum árangri, en þessar dragnótarveiðar okkar hér í Afríku er algjör frumraun.

Það var svo á síðastliðnu ári að viðprí saman ákváðum að kaupa gömlu Vonina frá Keflavík sem er 200 tonna togskip og skíðum það Jón á Hofi.

LOKAORD

Ekkert er mikilvægara í fari einstaklingsins en að óðlast hamingju og finna frið. Því er líkt farið hér í svörtustu Afríku sem og á svo mörgum öðrum stöðum í heiminum þar sem við náum fótfestu. Hvort tveggja hefur mér reynst erfitt að höndla hér þrátt fyrir sól og sumar allt árið um kring.

Vissulega er lífið hér öðruvísi. Í dag býr ég vel og hef dásamlegan gard með margskonar trjám og blómum í öllum regnbogans litum, garðyrkjumann til þess að hugsa um þetta allt saman, ráðskonu og eldabusku, hlaupastrík og varðmenn bæði á nótta sem degi.

En þegar leiðin er löng að heiman þá stundum gerist það að einmanakenndin sekir að og söknuðurinn til ástvinanna býr um sig í hjartanu svo manni líður líkt og litlu barni sem aðeins getur tjáð sig með tárum.

Ég hef þó verið svo lánnssamur að fá bæði börnini míni hingað í heimsókn, hann Svenni minn sigldi fyrsta skipinu hingað og hjálpaði mér af stað og hán Ingibjörg míni bjó hjá mér hér í Ghana í taupt ár. Þá er móðir míni nýlega farin heim en hún bjó hjá mér hér í vetrur.

Að lokum vil ég nota tækifærð og senda öllum Grindvíkingum bæði til lands og sjávar mínar innilegustu kveðjur í tilefni sjómannadagsins.

**Góður Guð gefi ykkur gæfurikan dag
Örn Traustason**

Oddgeir á leið út sundið. Ljós. Ólafur Rúnar.

Róður í apríl 1926

-á áraskipinu Björgvin GK 35 frá Grindavík

Snemma morguns, líklega um kl.5, var faðir minn Þorvaldur Klemensson kominn á fætur og kom ég fram í eldhús til hans, þar sem hann fékk sér kaffisopa. Var hann þá búinn að kalla skipshöfn sina. Segir hann þá umsvifalaust við mig: „Ætli það sé ekki rétt, að efna loforðið við þig frá því á dögumnum.“ „Hvað? segi ég, með spurn í augunum. Hann svarar: „Að þú komir með okkur í róður nú á eftir. Veðrið og sjórinn eru með besta móti“ Vakti ég nú móður minna og sagði henni tilbundin. Bjó hún mig út í væntanlega minna fyrstu alvöru sjóferð.

Þegar niður í naust kom, voru allir skipverjar mættir. Var þeim skipt í two hópa, annar átti að fara á litlum bát, sem mikil var notaður á sumrin til að fá í soðið. Átti að vitja um grásleppu-

Tómas Þorvaldsson skipstjóri, Gnúpi.

net, sem lágu hér úti á vikinni aðeins vestur með. Fékk ég að fara með í þennan leiðangur.

Hinir fimm áttu að fara austur í ískofann og sækja 4 beitt bjóð, sem þar voru geymd og fylla á ískassann, sem geymdu bjóðin og beitusild. Þessir kassar voru tvöfaldir, þannig að u.b. 15 sentimetra holrúm var á milli þeirra og í það var láttinn mulinn klaki eða snjör og salt saman við. Við þetta myndaðist frost í hólfinu, sem nægdi til að í innri kassanum (geymsluhólfum sem var 2 metrar á kant) var vægt frost eða nægjanlegt til að geyma beitt bjóð og sild til beitu. Ég giska á að frost hafi verið 3-5° í þessum geymsluhólfum.

Ískofarnir voru vanalega 10 - 12 fermetrar að ummáli, byggðir úr torfi og grjóti, nema viður í þaki, sem svo var sett á þykkt torf. Í fyrstu snjóum eftir áramót, var tekinn snjör inn í kofana,

þeir fylltir eða notaður í af vötnum en það var sjaldgæfara.

Víkur nú sögunni að grásleppuróðrinum. Þeir rétu tveir á bord og pabbi stýrði. Ég sá í botn langleiðina út og þótti mér mikil til þess koma en stutt var út í netin. Var strax byrjað að draga þau. Tveir menn voru undir árum og tveir drógu netin. Farið var með þeim, eins og það var kallað. Grásleppa og rauðmagi tekinn úr netunum en þau lögð aftr jafnóðum. Dávien hrúga kom í báttinn. Þegar þessu lauk, var strax farið í land og heyrðist mér að menn þyrstu að flýta sér.

Þegar í land kom, voru þeir er í ískofann fóru kommir niður í naust og tóku þeir á móti bátnum og drifu hann upp á þurr með aflann og mig innanbörðs.

Voru nú hafðar hraðar hendur. Sumir fóru að taka innan úr hrognkelsunum og brytja niður og var það ætlað í beitu. Það var kallað að beita ræksnum. Beitt voru 3 bjóð niðri í nausti og fór þannig fram, að stokktréð var hengt á ræðum (tollum) og voru þær menn um bjóðið. Sá fyrsti tók krókinn úr stokknum, annar tók við og kraekti beitunni, þriðji lagði niður í bjóðið. Þannig voru niu við þessa beitingu og svo einn háseti og formaður að slægja og skera beitu og snúast eitthvað fleira. Var þessu lokið klukkan að ganga átta.

Var þá strax gengið í að hrinda skip-

Sjóferðabæn

Almáttugi Guð.

Hafdjúpin eru í hendi þinni, veður og oldur á valdi þínu.

Lif mitt og allir hagir mínir eru í þinni umsjá og það veit ég af orði þínu, að þú lætur þér annt um mig.

Þú hefur verndað mig og vakað yfir vegum Mínunum, þótt ég hafi oft vikið frá þér og hryggt Heilagt föðurhjarta þitt.

Ég þakka þér gæsku þína, góði Guð.

Ég bið þig að fyrirgefa mér brot míni og bresti Og leiða mig á rétta vegu.

Ég fel þér skipið og alla sem á því eru. Gjör þú ferðina góða og farsæla.

Ég fel þér öll míni áform og fyrirtæki.

Ég fel þér heimili mitt og ástvini.

Vak yfir okkur öllum allar stundir og varðveit oss hjá þér í þeirri trú, sem tengir oss þér í lífi og dauða.

Fyrir Jesú Krist, Drottin minn og frelsara. Amen.

(Sigurbjörn Einarsson)

inu fram til sjávar og 7 bjóð sett um bord í flæðarmálínu. Allir voru í brókum og með sjóskó á fótum en ekki fóru þeir í stakk að ofan, svo sem venja var en veðrið var svo gott að þess þurfti ekki með. Var nú sest undir árar.

Á fremstu þóftu sátu Eiríkur Tómasson og Guðjón Klemensson. Andófsþóftu, Guðmundur Hallsson og Grímur síðar bónði að Grímsstöðum í Kjós. Miðþóftu, Eiríkur Gíslason og Arni Helgason? Afturúmsþóftu, Bjarni Jónsson og Einar Gíslason. Austurúmsþóftu Ólafur Guðjónsson og Skúli Hallsson? Við stýrið var Þorvaldur Klemensson formaður.

Róid var skammt úr vörinni. Þá lögðu allir upp árar og tóku ofan höfudföt og fóru með sjóferðabæn. Síðan var róid út vikina, svo sem leið liggur og út á leirinn vestan undir hraunbrún út af nesinu.

Lagning línu fór þannig fram: Tveir lögðu línum. Annar tindi línum út með berum höndum en hinn helt bjóðinu að borðstokknum og hallaði aðeins út. Þeir skiptust á verkum. Undir lagningu rétu sex. Þegar lagningu

Guðjón var bróðir pappa og Ólafur hálfbróðir. Guðmundur og Grímur voru á okkar heimili f margar vertiðir. Var ég því í góðum höndum.

Þegar inn í vörina kom, fóru þeir Eiríkur T. Og Guðjón, sem verið höfdu á fremstu þóftu, fram á bóg og áður en skipið kenndi botns, settu þeir sig í sjóinn hvor með sinn enda af kollubandinu (en svo hét kaðall u.p.b. tju faðma langur og var miðjan á honum fest í auga á miðju stefni). Þeirra hlutverk var, að halda skipinu á floti en láta það ekki kenna grunns meðan fjórir seiluðu, þ.e. drógu fiskinn upp á þar til gerð bönd, seilarðalar, og köstuðu fyrir bord. Þegar því lauk, voru endar hvernarr seilarðalar hnýttar á þar til gerðan streng og hann síðan dreginn upp í sjóskorpuna og endinn bundinn við klöpp. Meðan á þessu stóð var formaður í afturskipinu með langan krókstjaka og sá um að skipinu slægi ekki flötu undan bárunni allt þar til skipverjar höfdu dregið skipið það upp, að eigi var hætta á ferðum. Þá fór hann og setti þar til gerða hlunna fyrir skipið á uppsettingarstað. Hlunnar voru úr eik u.p.b. 1,5 metrar á lengt. Að uppsettingu lokinni, voru settar skordur undir skipið, þar til gerðar styrkar spytur um 1,20 - 1,50 metra langar. Efri endinn undir skor á súðinni og hinn á klöpp eða trausta undirstöðu.

Nú var fiskurinn borinn upp á skipavöll. Það fór þannig fram, að formaður deildi af seilunum, sem áður getur, á svokallaðar burðarðalar, sem hver háseti hafði, nokkra fiska eða það sem hver treysti sér að bera. Var þetta vont verk og erfitt. Stundum urðu byrðirnar ótrúlega þungar ef mönnum hljóp kapp f kinn. Að uppburði loknum, skipti formaður í sjö köst. Formaður fékk eitt, skipseigandi og útgerð eitt en hásetar voru tveir um kastið og í sumum tilvikum gerðu þeir saman að sínu kasti og verkuðu til útflutnings. Var svo hér að mig minnir í tveimur tilvikum en sameiginlega var gert að fimm köstum. Pessu var lokið um kvöldmatarleytið. Er menn höfdu sett upp skipið, beið þeirra matur, sem þeim var færður að heiman og gerðu það liðlættigar, børn eða eiginkonur eftir því hvernig stóð á heima.

Tómas Þorvaldsson
Gnúpi
Grindavík.

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum famingju- og fieillaóskir á sjómannadaginn

Bestu pizzur á Íslandi

Sendum sjómönnum, fiskvinnslufólk og öðrum Grindvíkingum famingju- og fieillaóskir á sjómannadaginn

Ávalst nýbakað - Ávalst ferskir
Beint úr ofninum - Bakað fyrir þig

Við vorum að berjast fyrir réttlætinu

Sævar Gunnarsson formaður Sjómannasambands Íslands

Mér er efst í huga núna að loknum samningum að nýju lögum um kvótaþing og verðlagsstofu nái að virka. Ég hef vissar áhyggjur eftir yfirlýsingar forystumanna útgerðarinnar að þetta verði eyðilagt, en ég ætla ekki að gefa mér það fyrirfram. Formaður LÍÚ sagði hreinlega að þeir myndu jafnvel ekki skipa í úrskurðarnefndina og svo fram eftir götunum. Ég vona að sú yfirlýsing hafi aðeins fallið i hita leiksins, þannig að í framhaldinu fórum við saman í þetta verk af fullum heilindum, vegna þess að við hljótum að skynja það allir hvar sem erum í þessum málum að ef þetta ekki virkar þá hefst nýtt strið um þessi sömu mál að tveimur árum líðnum. Það er eitthvað sem enginn okkar vill, við viljum ná niðurstöðu í þessum málum, segir Sævar Gunnarsson formaður Sjómannasambands Íslands.

Sjómannadagsblað Grindavíkur sendi fulltrúa sinn á fund Sævars á skrifstofu sambandsins í Reykjavík til að ræða stöðuna eftir hörð átök og baráttu við baði útgerðarmenn og stjórnvöld á nýliðinum vetrí. Það var létt hljóð í Sævari enda mikil og stróng lota að baki, en ljóst að verkvið er rétt að byrja því ef niðurstaða samninganna á að skila einhverjum árangri þá verður að fylgja málum fast eftir.

En er eitthvað sem kom Sævari sérstaklega á óvart í samningalotunni í veturn?

Sævar Gunnarsson í ræðustóli. Ljósmynd: H. Bergss.

-Já, mér er ofarlega í huga sú aðför sem var gerð að samningsrétti sjómannna. Þegar við vorum búnir að vera í vikuverkfalli í febrúar, þá kom strax fram frumvarp til laga um að banna verkfall fram á sumar. Við brugðumst við því með því að fresta verkfalli í tæpar 5 vikur og vildum nota þann tíma til að ljúka málum. Sú von brást vegna þess að þegar tillögur ráðuneytismanna loks komu, þá brugðust útvegsmenn mjög hart við þeim. Sjálf sagt vegna þess að þeir sáu að þessar tillögur gátu leyst vandann. Þeir fóru í algeran bakkgír og ætluðu að koma í

Báðir aðilar verba að vinna að fullum heilindum

Molda-Gnupr ok hans synir Björn ok Gnúpr, Þorsteinn hrungnir ok Þórdur leggjaldi byggðu Grindavík. Við höldum minningu þeirra á lofti.

Bæjarstjórn og Hafnarsjóður sendir sjómönnum, fiskvinnslufólki og öðrum Grindvíkingum hamingju- og heillaóskir á sjómannadaginn.

Eru sjómenn sæmilega sáttir við þessa útkomu?

-Já, ég tel að sjómenn séu almennt mjög sáttir við þessa niðurstöðu, en það fylgir því sú von að þetta komi til með að leysa vandann. Þeir eru tilbúnir að fara þessa leið til að leysa vandann. Það verður að leysa þessi mál og því fyrr því betra. Grunnurinn að framhaldinu er að það náið sátt í þessari grein milli sjómanna og útvegsmana.

Hvenær reynir í alvöru á þessi nýju lög?

-Ekki fyrr en á næsta fiskveiðíári. Lögum um verðlagsstofuna taka gildi 1. júní og kvótaþingið 1. september og það verður því engin alvöru reynsla komin á þessi mál fyrr en að loknu næsta fiskveiðíári, haustið 1999. Þá fórum við að geta metið niðurstöðuna úr þessu. Fyrir verður það ekki. Við bíðum en vinnum um leið. Það verða báðir aðilar að vinna að málunum á þessum tíma af fullum heilindum til að sjá hvort þetta er viðunandi lausn.

SAMSTAÐAN VAR MED ÓLÍKINDUM

Hvernig var samstaðan hjá ykkur þegar komið var út í slaginn og hvernig metur þú stöðuna svo aftur núna að loknum samningum?

-Samstaðan í höpnum var allan tíma alveg með ólíkindum. Það sem kemur mér mest á óvart, er að einmitt á frestunartímanum og þeim hálfu mánuði sem verkfall stóð eftir að fresturinn var úti, þá var baklandið að styrkjast enn

Fundur í Sjómanna og vélstjórafélagi Grindavíkur. Ljós. H. Bergss.

frekar hvern einasta dag. Menn vildu fá lausn í þessum eilífðarmálum sem við köllum svo. Það tókst en þegar við komum aftur að þessum venjulegu og hefðbundnu kjarasamningsmálum, þá gerðist lítið sem ekkert. Maður verður að vera alveg hreinskilinn með það. Þetta eru 2-3 litilfjörleg atriði sem náðust fram. Ég ætla ekki að gera allt of lítið úr þeim, þetta eru mál sem hafa verið í umræðunni, en almennt þá hefur ekki verið gerður kjarasamningur milli sjómanna og útvegsmana öðruvísi en um þessi eilífðarmál frá því um 1990. Nú sögdu menn hingað og ekki lengra, það verður að klára þessi mál.

Þetta kvótabrask og þetta verðmyndunarvandamál var nánast komið út um allt í sjávarútveginum. Frystitogara-

sjómenn sögdu við okkur fyrir nokkrum árum síðan. Þetta er ekkert sem kemur okkur við, ekkert vandamál hjá okkur. Nú var vandamálið komið upp á bord hjá þeim líka, það var öll stéttin undir í þessari baráttu. Þeir sem sögdu áður að þetta varðaði þá ekkert stóðu nú frammi fyrir því að þetta snerti þá jafnvæl meira en aðra.

Prennir síðustu samningar hafa farið í þessi deilumál og ekkert annað, er það ekki rétt munað?

-Jú það er hárrétt, þessi tími, nær áratugur hefur farið í þessa erfiðu umræðu og miklu baráttu. Við höfum ekki gert venjulegan kjarasamning við útgerðarmenn síðan 1992, þegar að kvótaumræðan var fyrst að fara í gang. Síðan Verðlagsráð var gert óstarfheft þá hefur þessi vandi verið að vinda uppá sig. Menn trúðu því ekki fyrst í stað að útgerðarmenn væru að selja sjómönum aðgang að auðlindinni með því að láta þá taka þátt í kvóta-kaupum. Síðan var þetta orðin staðreynd sem allir vissu og LÍÚ tók þann pól í hæðina að reyna að verja þessi vinnubrögð í stað þess að viðurkenna að þetta væri ólöglegt og skipa sínum félögum að haetta þessu. Þeir völdu það að verja þetta og hafa gert það með oddi og egg allt fram á þennan dag.

Ég held að þjóðin hafi ekki skilið okkur og okkar málflutning fyllilega fyrr en í þessum átökum í vetrur. Núna fyrst áttáði almenningur sig á því að þetta var ekki bara launabaráttu heldur baráttu um að kjarasamningar og lög í landinu sé virð.

Menn líta málunum alvarlegum augum. Ljós. Hinrik Bergsson

ÉG VAR Á STÍFUM FJÖDRUM

Hefur þú trú á því að nú þegar þessari löngu lotu er loks lokið, að sjómenn og útgerðarmenn geti komið næst að samningabordini með eðlilegum hætti og við eðlilegar aðstæður þegar nágildandi samningstími er úti árið 2000?

-Ef við náum utan um verðmyndunarmálin og kvótabraskið, þá á ekkert að vera erfiðara að ná samkomulagi milli sjómanna og útgerðarmanna almennt um kjaramál, frekar en hjá öðrum starfsgreinum í landinu. Það er stundum sagt um mig að það sé ekki hægt að semja við mig, ég ætli ekki að semja. En til hvers fórum við út í þessar aðgerðir? Ekki til að skerða kjörin hjá okkar félagsmönnum, heldur til að leiðréttu þau.

Ég skal alveg fúslega viðurkenna það að ég var á stífum fjödrum í sambandi við ýmis atriði í kjarasamningum sjálfum, t.d. þá kröfu LÍÚ að auka ekki kostnað útgerðar við faekkun í áhöfn. Þetta er ekkert nýtt mál. Þetta er gamalt mál og það var tekið að því við sjóðakerfisbreytinguna 1986. Það er því alrangt að halda því fram að þetta sé eitt hvað nýtt grundvallarmál. Þetta er vandamál í einni eða tveimur greinum, hugsanlega að það eftir að verða viðar, þannig að það þarf að taka að því og næða það. En það var heldur

ekkert rætt af okkar kröfum. Við vorum um ýmsar lagfæringar og það var ekkert rætt, það var bara verðmyndunin, verðmyndunin og aftur verðmyndunin. Ef það tekst að ljúka þeim málum loks núna, þá fórum við væntanlega að ræða önnur mál eins og menn.

Þú sagðir að þjóðin virtist vera farið að skilja og átta sig betur á því um hvað þessi umræða hefur snáist undanfarin ár. Þetta hafa verið hörd á töök og sjómenn hafa stóðið fast á sínu. Hvernig heldur þú að hugur almennings hafi verið gagnvart sjómönum þessar síðustu vikur og mánuði?

-Ef ég dæmi það eftir viðtökunum sem ég fékk frá fólk í þeim fólkum og umræðan allt önnur en áður þegar við höfum stóðið í þessum átökum. Þá sögu margir: Þið hafði andskotans nögu hátt kaup. Núna sagði fólk: Við skiljum vandamálið. Við skilum að það er verið að berjast fyrir réttlaeti. Þetta snýst ekki bara um kaupið, heldur að farið sé eftir kjarasamningum og landslögum. Þetta var allt annað og hlýlegra viðmót en ég hef kynnt í þessari umræðu áður frá hinnum almenna borgara.

Þetta hefur væntanlega styrkt stöðu sjómanna í baráttunni?

-Það er enginn vafi á því. Baklandið hjá okkur og viðtækur skilningur meðal þjóðarinnar á málunum. Það fundu það allir. Hluti af þessari umræðu meðal almennings var einfaldlega: Hver á auðlindina og hver getur verslað með hana? Hvernig getur það viðgengist á eftir á að útgerðarmenn séu að selja öðrum aðgang að því sem þeir fá úthlutað frá samfélagini án endurgjalds?

BRASKIÐ BJÓ TIL UMRÆÐUNA

Heldur þú að þessi skilningur sé örðin almennari m.a. vegna aukinnar umræðu um eignarhald á auðlendum inni á landinu, jafnt sem í sjónum umhverfis landið?

-Ég held að þetta tengist verulega saman og það á líka að tengja þá saman. Þegar við tölum um auðlindirnar í landinu og auðlindirnar í sjónum þá tala menn líka um auðlindaskattinn. Ég skil alveg sjónarmið manna sem krefjast auðlindaskatts, en það er minn bjargfasta skobun að auðlindagjald á útgerðina væri ekki inni í umræðunni ef þessar delir að milli útgerðarmanna og sjómanna hefðu ekki verið um kvótabaupin. Braskið bjó til umræðuna um auðlindagjaldið. Það er engum meira að kenna en þeim þessi mikla umræða meðal þjóðarinnar.

Forsetahjónin með konunum í eldhúsinu. Ljós. Hinrik Bergsson

Hvað tekur við hjá ykkur í Sjómannasambandinu þegar þessi stranga samningalota er frá?

-Ádalverkefnið er og verður að vinna úr þessum nýja farvegi sem málín eru komin í. Það verður gríðarleg vinna og ég ítreka það að ég vona að menn komi að þeiri vinnu að fullum heilindum. Það eru ótal verkefni önnur sem býða. Við höfum verið með lausa samninga síðstu 14-15 mánuði og öll orka og tími hefur farið í þessa hluti. Ótal mál hafa því orðið að býða, s.s. menntunar-mál, öryggis- og tryggingarmál og er-lendu samskiptin sem eru mikilvæg bæði varðandi samninga um veidi-heimildir og almenn kjara- og réttindamál.

EDLILEGT AÐ AUKA PORSKKVÓTANN UM 25%

Það eru uppgangstímar í sjávarút-veginum um þessar mundir. Lítur þú björtum augum til næstu ára og fram-tíðar?

-Ég geri það. Uppsjávarfiskurinn virðist vera í mjög góðu lagi og ég get ekki smyndað mér annað miðað við þær upplýsingar sem ég hef nána að þorskkvótinn hlytur að verða aukinn fyrir næsta fiskveiðiár um 20-30%. Það væri mjög edlilegt að auka kvótann um 25% að minnun mati, það eru um 50 þúsund tonn. Þetta er verðmesti fiskurinn sem við erum að veiða og einmitt þessi staða sem nú blasir við að auðvelda okkur á allan hátt að koma í framkvæmd þessum nýju lögum sem voru samþykkt í tengslum við kjara-samningana. Menn hafa væntanlega úr meiru að tóða.

Hvar heldur þú að þessi væntan-lega aukning á þorskkvótanum komi til með að hafa mest áhrif í reiðum, styrkir hún útgerð vertíðarbátanna eða fer þetta yfir á togaraflotann?

-Á hinu hefðbundna vertíðarsvæði frá Snæfellsnesi og austur að Höfn þar er mjög stórt hluti bátanna nær ein-göngu í þorski. Þess vegna hafa þeir komið verulega illa út úr skerðingunni þegar þorskkvótinn var kominn niður í 150 þús. tonn. Núna þegar kvótinn staekkar aftur þá hlýtur stór hluti af aukningunni að koma aftur til þessara báta og styrkja um leið byggðina á þessum svæðum.

Þessir samdráttartímar síðstu árin hafa bitnað á sjómannastéttinni með

Margt um manninn í góða veðrinu á sjómannadaginn. Íjós. Hinrik Bergss.

þýsum hætti. Hefur þú orðið var við minnkandi áhuga ungs fólks á sjó-mennsku?

-Það er alveg ljóst að það hefur dregið úr áhuga ungra manna á fara í Sjómannaskólan. Það viðhorf hefur verið nokkuð ríkjandi undanfarin ár, að menn séu á sjó í einhver nokkur ár, en ætli ekki að gera sjómannskuna að ævistarfi, eins og var algengt fyrir 20-30 árum. Ég er að vona að þessir björ-tu tímar sem vonandi eru framundan breyti þessari stöðu og menn sækia meira í að mennta sig til þessara starfa. Stýrimaður eða skipstjóri.

STÉTTIN GERÐ AÐ HORNREKU

Umraðan um framtíð og stöðu Sjómannaskólangs í Reykjavík hefur verið ofarlega á baugi í vetur og hugmyndir menntamálaráðherra um að taka hann undir annað skólastarf. Hvert er þitt álit á þessum hugmyndum, lýsa þessar tillögur einhverjum sérstökum hug til sjómannastéttarinnar?

-Ég get talað alveg tæpitungulaust um þetta mál. Mér finnst að það sé verið að gera sjómannastéttina að hornreku. Það er með hreinum ólkindum að menntamálaráðherra skuli fara þessa leið að ógra sjómannastéttinni með þessum hætti. Skólinn er visst tákni stéttarinnar, það liggur fyrir, og það er ekkert ofverk stjórnvalda að sjá til þess að þetta hús sé gert sæmilega vatns- og vindhelt, þannig að stéttin búi við edlilegar aðstæður til menntunar. Mér hefur fundist þetta vera hrein aðfør að sjómannastéttinni hvernig staðið hefur verið að þessu málí.

Það er mikil talað um alls kyns starfsmenntun nái á tímum, en það fer

Slippfélagið
Málningaráverksmiðja SÍMI: 588 8000

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og
öðrum Grindvíkingum
flamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

**Hafnargötu 27 - 240 Grindavík
Sími: 426 8666 - Fax: 426 8666**

Guðmundur Valur Sigurðsson - Farsími: 897 0123 / H.s. 565 4605
Pétur Már Benediktsson - Farsími: 898 0866 / H.s. 421 3408

**Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og
öðrum Grindvíkingum
flamingju- og
heillaóskir á
sjómannadaginn**

BOSCH

Dieselkerfi
Vökvakerfi
Olíusíur
Dieselstillingar
Rafviðgerðir
Rafstöðvar
Handverkfæri

GSR 12VES-2
GWS 8-125
GBH 2-24 DSR
GSB 16-2 RE

Þjónustumiðstöð í hjarta borgarinnar
B R A E D U R N I R
ORMSSON
Lágvölu 9 • Sími: 533 2800 • Fax: 533 2820
BOSCH verslunin aðkeyrsla frá Háaleitisbraut

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Verkstjóri:
Sími 426-8089

Útgerð:
Sími 426-8640

Hákon PH-250
Vörður PH-4
Oddgeir PH-222

Forstjóri:
Guðmundur Þorbjörnsson

GJÖGUR HF.
HAFNARGÖTU 18

Útgerð - Fiskverkun
Sími: 426-8216

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Framkvæmdastjóri:
Guðmundur Þorsteinsson

HÓP HF.
ÆGISGÖTU 1

*Sendum sjómönum,
fiskvinnslufólk og öðrum
Grindvíkingum famingju- og
heillaóskir á sjómannadaginn*

Fiskvinnsla
Sími: 420-8000

BIFREIÐAEIGENDUR

KUHMO

gæðahjólbarðar
frá Kóreu
á góðu verði.

Komdu við eða
hringdu og
pantaðu tíma.

Felgur

Hvítar felgur
Krómfelgur
Álfelgur

Öll hjólbarða-
þjónusta.

HJÓLBARÐAVERKSTÆÐI GRINDAVÍKUR

SÍMI 426-8397

Jafnt heima sem á hafi úti

Hjá Skipaþjónustu Skeljungs leggjum við áherslu á skjóta og góða þjónustu við flotann, hvort sem hann er í höfn eða á fjarlægum miðum.

Merkilóð tryggir gæðin
mið veití við hvem þú verlar
þegar merkilóð er Shell.
Umboðsmenn okkar eru ávallt
á vakt á um 30 stöðum allt
umhverfis landið.
Shellmerkilóð á hönum og
bílgatstöðnum er
tákni með spæðavörú og
persónulega þjónustu.

Við fylgjum
flotanum
Við fylgjum
með tímum
og því varð
Skeljungur hf. fyrst
íslenskra ólfusflaga
til að senda eigin
ólfuskip til að
þjórnusta skipin sem
stunda úthafveiðar
á Flemmingagrunni
og á Reykjanesheyggju.

Skipaþjónusta Skeljungs

